

Proletari din toate țările, uniți-vă!

FLACARA

REVISTĂ SOCIAL-POLITICĂ
ȘI LITERAR-ARTISTICĂ

Biblioteca Centrală
Regională
Hunedoara-Deva

Nr. 15 (203)

Anul VIII
11 aprilie 1959

A venit o femeie la
Fundata

(Pag. 3-4-5)

Fotografie de
E. IAROVICI

- Direcția Centrală de Statistică a dat publicității săptămîna trecută Comunicatul asupra îndeplinirii planului de stat al Republicii Populare Romîne pe anul 1958. Printre altele, Comunicatul arată că planul producției globale pe ansamblul industriei socialiste a fost îndeplinit în proporție de 103,9 la sută.

- În Capitală a sosit luni după-amiază o delegație a Academiei de Științe din R.P.Chineză. În fotografia 1, un aspect de la întîmpinarea delegației la sosirea pe peronul Gării de Nord.

- În zilele de 4 și 5 aprilie a.c. au avut loc în Capitală lucrările ședinței Consiliului Uniunii Centrale a Cooperativelor de Consum din R.P.R.

- Luni seară a avut loc la cinematograful Patria din București premiera noului film românesc „Mîngea”.

- S.A.Gherasimov, cunoscutul regizor sovietic și M.Chiva, director general adjunct al cinematografului sovietic, care ne-au vizitat țara, s-au întîlnit luni după-amiază cu cinești și cronicari cinematografici din Capitală (fotografia 2).

- La invitația Comitetului Național pentru Apărarea Păcii din R.P.R., săptămîna trecută a sosit în țara noastră prof.Holland Roberts din S.U.A., membru în Biroul Consiliului Mondial al Păcii.

- Directorul general al Agenției internaționale pentru energia atomică, Sterling W.Cole, a vizitat săptămîna trecută țara noastră. Printre altele, dl.Sterling W.Cole a vizitat și Institutul de Fizică atomică al Academiei R.P. Romîne (fotografia 3).

- Sub auspiciile Comisiei naționale a R.P. Romîne pentru UNESCO, săptămîna trecută a avut loc la Galeriile de Artă ale Fondului plastic deschiderea expoziției UNESCO „Acuarela în pictura Orientului și Occidentului” (fotografia 4).

- Trecînd cu succes toate probele mecanice și tehnologice, fabrica de fenol din cadrul Combinatului chimic nr.1 Făgăraș a intrat zilele trecute în funcțiune.

- Săptămîna trecută, în numeroase regiuni s-au desfășurat ședințele de lucru ale grupurilor de deputați în Marea Adunare Națională.

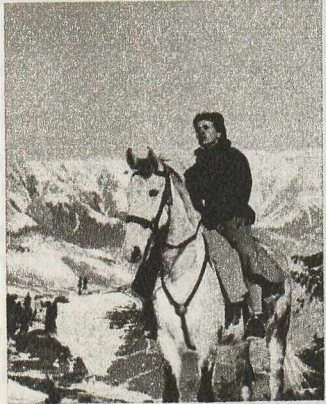
- Minerii din Valea Jiului, antrenați în întrecerea socialistă, au obținut un succes important: planul trimestrial a fost depășit cu aproape 20.000 tone de cărbune.

- Cu prilejul celei de a 14-a aniversări a eliberării Ungariei de sub jugul fascist, ambasadorul extraordinar și plenipotențiar al R.P. Ungare la București, Ferenc Keleti, a ținut o cuvîntare la posturile noastre de radio și televiziune.

COPERTA NOASTRĂ:

Un bolnav are nevoie de asistență medicală...
Doctorița Constanța Barbu, medicul circumscripției sanitare din comuna Fundata, regiunea Stalin, răspunde imediat la chemare. Cu căruța, călare sau pe jos — cînd nu se poate altfel — ea străbate potecile munților pentru a duce bolnavilor ajutorul de care au nevoie.

Pe aceste meleaguri de la poalele Pietrei Craiului se întinde circumscripția sanitară Fundata.

A VENIT O FEMEIE LA FUNDATA

Fotoreportaj de E. IAROVICI

„Aș vrea să fiu un sculptor, să pot sculpta în marmură albă, imaculată, statuia urlașă a unui medic în halat, stînd drept în bătaia vîntului, cu ochii spre soare-răsare, cu pumnii încheștați pe piept ca și cum ar vrea să-și smulgă inima, s-o facă dar omenirii.“

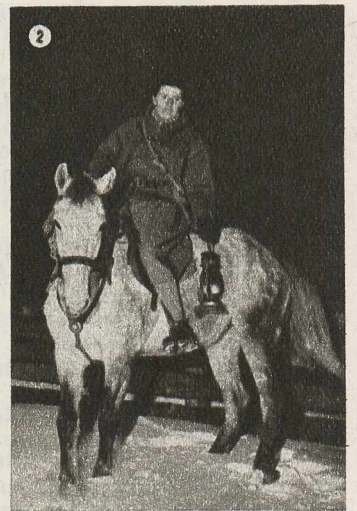
(Din însemnările doctorului Constanța Barbu, medicul circumscripției sanitare Fundata, regiunea Stalin).

Cu unsprezece ani în urmă, medicul șef din Bran conducea un nou medic pentru a-l instala la Fundata. Experiența — destul de frecventă — a unei asemenea instalări în circumscripția sanitară Fundata, cea mai izolată, cea mai întinsă și cea mai grea din raion, îl învățase pe medicul șef să nu facă acest lucru fără a lua anumite măsuri de prevedere. De aceea, mai ales că de astă dată avea de-a face cu o femeie, o transportă la fața locului într-un autocamion acoperit, avu grijă să lase jos prelatele ca să nu se vadă sălbăticia locurilor străbătute și, pentru ca drumul să pară mai scurt, îi povesti tot felul de snoave. Cînd ajunseră în sfîrșit la destinație, spre marea sa surprindere, o văzu pe tovarășa doctor Constanța Barbu manifestîndu-și o neașteptată bucurie și repetînd mereu: „Vai ce frumos e! Vai ce frumos e! Dacă știam dinainte că această circumscripție e liberă, făceam din proprie inițiativă cerere să fiu repartizată aici!“

...Au trecut unsprezece ani de atunci și tovarășa dr. Barbu tot la Fundata lucrează. În curînd își va clădi aici o casă, iar fiica ei mai mare, Mihalca, azi în vîrstă de 13 ani, care vrea să învețe și ea medicina, și-a pus în gînd să ia locul mamei atunci cînd aceasta va ieși la pensie.

Au trecut unsprezece ani de luptă aprigă cu boala, cu moartea, cu înapoierea, cu superstiția, cu indiferența. Nopti lungi de veghe la căpătîiul bolnavilor,

① De multe ori, seara, tîrziu, doctorița trebuie să părăsească intimitatea căminului său, fiind chemată la vreun caz grav.

② Ezitări nu cunoaște doctorița: incalcează pe Rămășag și o pornește cu lămpășul prin noapte, pe drumurile singuratiche de munte.

③ Cîte nopti de veghe n-a petrecut doctorița lingă patul vreunui bolnav dintr-o casă îndepărtată, aducînd ajutorul științei și alinare.

Cea mai mare bucurie a doctoriței Barbu este munca la Casa de nașteri, unde le învață pe femei cum să-și îngrijească copiii.

zile de îndoială și așteptări fierbinți ca medicamentele să învingă boala, drumuri lungi spre case îndepărtate unde trebuia să aducă alinarea. Nici haitele de lupi care urlau noaptea, nici viscolul, nici zăpada sau torențele de ploaie și noroaiele, nici depărtările și munții înalți, nici clevețirile doftoroaielor ori amenințările cu „strigoii” n-au putut opri în loc pe doctoriță.

„Cînd s-a născut Vasilică Luțea, nimeni nu credea că va trăi. Am făcut tot ce se putea, tot ce știam. La urmă, am pus gura mea lângă a lui și am respirat cu el. În gura mea, a țipat prima oară. Îl răpisem morții!”

Nu numai Vasilică Luțea a fost răpit morții. Maria Oncioiului, Lenuța lui Mogan, Nicolae Pelin, Florin Benga și mulți alți copii care au crescut mari, se joacă acum veseli și se duc la școală, își datoresc viața doctoriței Barbu.

Spuneau babele din sate: „Ce te duci la doftor, maică? Iacă îți fac eu un descîntec și-ți trece!” Dacă nu-l vindeca descîntecul îi mai dădea, după caz, sînge de cotoi negru, urină cu zahăr, prună uscată umplută cu cine știe ce putregaiuri; dacă era vorba de o rană, o oblojea cu pîrs de cline și cite și mai cite. Cel mai grav, însă, era că doftoroaiele asistau la nașteri. De aceea mortalitatea la nașteri și în perioada imediat după nașteri a-

științei și să întărească încrederea oamenilor în ea! Mari greutăți avea și cu familiile celor grav bolnavi care trebuiau transportați de urgență la spital, fiindcă pe-acî era credința că dacă bolnavul moare pe drum se preface în strigoii.

„Penicilina, streptomcina și alte medicamente moderne pe care le am la dispoziție au spart gheața. Am salvat cu ajutorul lor pe mulți dintre cei despre care babele spuneau că nu mai scapă. „Minunile” se aflau imediat în tot satul. Așa, încetul cu încetul, au început să vină bolnavii la mine și să mai abandoneze „tratamentele” băbești”.

Treceau anii. Doctorița Barbu, sfătuită și ajutată de forurile locale și regionale, a instalat la Fundata un dispensar bine utilat și o Casă de nașteri. Din iunie 1958, nici o femeie n-a mai născut în afara Casei de nașteri. Mortalitatea infantilă a scăzut în jurul lui 3 la sută. Bolnavii o așteaptă la dispensarul din Fundata și la punctul sanitar din Șirnea, unde doctorița se duce cu regularitate. Oamenii au încredere în ea și o iubesc. Se întîmplă adesea ca, în zilele de consultații, oamenii să aștepte la rînd ca să-i spună: „am venit doar să te văd, că tare mi-era dor de dumneata”.

Fiindcă oamenii au încredere în ea, au ales-o deputata lor și la raion, și la regiune.

Stînd într-o seară de vorbă cu dînsa, mi-a spus: „Într-o circumscripție ca a mea nu poți face numai muncă de medic. Nu e de ajuns. Cel mai mare ajutor profesional pe care-l am e munca mea de deputat, fiindcă pot să lupt și pentru nevoile oamenilor, pentru ridicarea nivelului lor de trai și cultural”.

Mai tîrziu, după ce mi-a vorbit despre tradiția progresistă a medicinei rominești, amintindu-mi, printre altele, spusele doctorului Carol Davila că „cel mai bun leac împotriva pelagrei este împroprietărirea țaranilor” mi-a arătat cum a contribuit și ea la înființarea primei întovărășiri zootehnice din comună.

Fiind convinsă că munca în comun în întovărășire va duce la ridicarea bunăstării materiale a țaranilor din circumscripția ei, a fost printre fruntașii muncii de convingere duse în vederea creării

unei întovărășiri. Și îndemnul a fost ascultat de mulți. atunci întovărășirea zootehnică „1 Mai” din Fundata își mărea an de an numărul de membri, iar veniturile întovărășitorilor au ajuns să fie aproape de trei ori mai mari decît ale individualilor.

„Mă gîndesc cîteodată la semnările medicului de pla Ulieru. Bietul de el! Cîte n-avut de îndurat de pe urregimului trecut! Cîte n-are făcut dacă ar fi trăit acum! Pe trumine e mult mai ușor. A tot ce îmi trebuie. Simt ajutor tuturor. Și dacă se întîmplă ceva să nu meargă cum trebuie iar organele locale să nu poagăsi rezolvare, mă duc pînă Președinția Consiliului de Mniștri sau la Comitetul Central Partidului și sint sigură obțin ceea ce e drept.”

Și multe au fost realizate contribuția doctoriței și depătatei Barbu, atît pentru traimit mai înlesnit al oamenilor, cît pentru sănătatea lor. În sat fost construită o școală nouă un cămin cultural S-a adus pîrumb cît a fost nevoie, trandafipentru parcul Casei de nașteri aprovizionare de urgență cu sîngconservat sau medicamente trimise prin avion... Mai are cîmulte în plan. Printre altele instalarea unui staționar și unui proiecter de cinema la cîmin.

Doctoriței Constanța Barbu nu-i prea place să vorbească despre dînsa. Afli mai multe stîrde vorbă cu oamenii din sat oținîndu-te scîr după ea cînd duce în vizită acasă la bolnav sau cînd e ocupată cu treburilei deputătești. Afli și mai mult cînd te uiți în ochii oamenilor pe care-i întîlnești în drum care-i dau binețe. Din cele 3.100 de suflete pe care le are în pazîn cei vreo 200 km pî ai circumscripției, nu e unul care să n-aitemei să-i arate mulțumire fie că i-a scăpat copilul, fie că i-a însănoșit soțul, fie că i-a sfătuit să intre în întovărășire fie că l-a învățat să trăiască mîomeneste.

Doctorița Barbu își împleteșcu încredere visurile spre mîbinele consătenilor ei cu planurile ei de deputat, fiindcă șt că e sprijinită de partidul care face ca toate visurile oamenilor muncii să devină realitate.

Aceștia sînt patru dintre copiii smulși din ghearele morții de doctorița Barbu

Nicolae Pelin „pusese ochii în grindă” la șapte luni. Azi e elev în clasa a II-a elementară, e vîlci și plin de sănătate.

Maria Oncioiu are șase ani. La patru luni fusese întînsă pe masă, cu luminări la cap. Abnegația doctoriței Barbu a învins moartea.

Florin Benga făcuse la 10 luni hipocalcemie și otită medie. Doftoroala spusese că nu mai e scăpare. Dar medicul a fost de altă părere.

Lenuța Mogan era pe moarte la patru luni, din cauza unui pojar. Heterohtonoterapia cu sîngele d'Barbu a readus-o la viață.

cite ori e nevoie, in cazul de urgenta, vine ambulanta Oraşul Stalin să transporte bolnavii la spital.

Pe lângă dispensarul din Fundata și punctul sanitar din Șirnea funcționează și punctele farmaceutice unde bolnavii găsesc, imediat după consultație, medicamentele prescrise de medic. În felul acesta bolnavii sînt scutiți de a mai străbate vreo douăzeci de kilometri pînă la cea mai apropiată farmacie.

A mai trecut o zi. Toți s-au culcat. Doctorița Barbu vrea să fie la curent cu progresele științei medicale, citind reviste de specialitate și notîndu-și observații asupra cazurilor mai interesante ivite în cursul zilei.

Deseori, seara, citește copiilor ei basme la gura sobei.

Împreună cu președintele Statului popular al comunei Fundata, Gheorghe Voinescu, și cu contabilul, Gheorghe Sumedrea, doctorița-deputată organizează munca voluntară necesară ieftinirii prețului de cost la construirea șoselei asfaltate care va trece prin comună.

Ironia soartei! Știința a pătruns chiar în birlogul doftoroaiei. Însăși baba Rîmba a chemat-o pe doctorița Barbu s-o consulte!

Și pe scena căminului cultural apare doctorița Barbu (stînga) într-o scenetă scrisă de dînsa, în care damască pe baba Rîmba, doftoroala, spre hazul celor din sat.

DE LA WEIMAR LA BONN:

Militarism Fascism Crime

Se implinesc zilele acestea 40 de ani de la proclamarea puterii sovietice în Bavaria. 40 de ani de când proletariatul german, insufletit de marea izbândă a Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, a proclamat primul stat german al muncitorilor și țărănilor. Dar, cu sprijinul social-democrației de dreapta, reacțiunea germană a înăbușit în sine republica sovietică bavareză. Și a pornit, încă de atunci, pregătirile pentru revanșa pe care — în socotelile lor — urma s-o câștige Hitler.

Ce a izbutit să facă dictatorul fascist pentru a apăra interesele kruppiilor germani și anglo-americieni, se știe astăzi prea bine. Și cum a sifonit-o! Dar ce n-a izbutit încercă azi să repare aceiași kruppi mai mult sau mai puțin germani. Sprijinul II-l dă guvernul de la Bonn, care s-a înconjurat cu toate scursorile fasciste scăpate de ștreang.

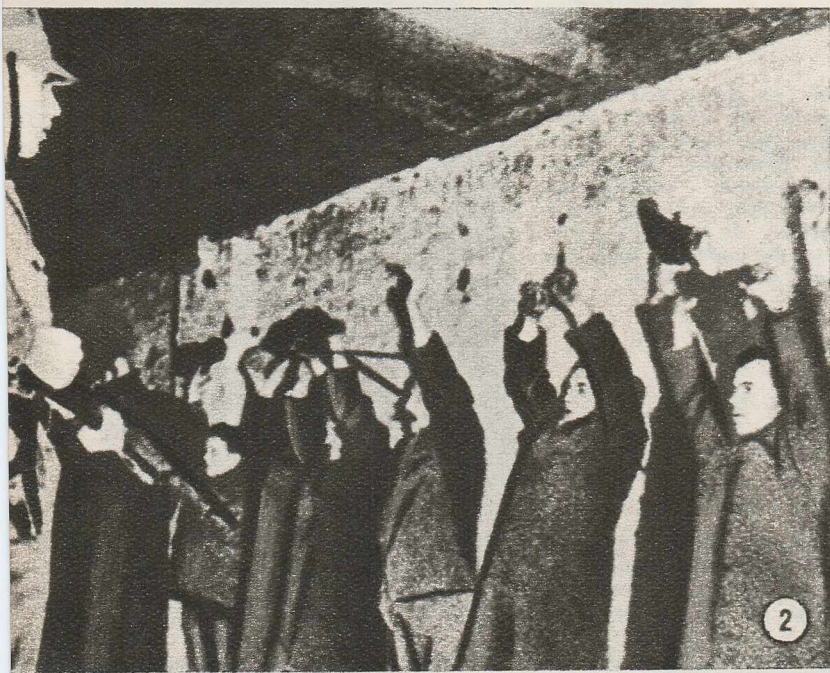
Astăzi, însă, lucrurile stau cu totul altfel decât acum patru decenii. Astăzi există și un stat german democrat și iubitor de pace, stat în care conducerea e în mâinile clasei muncitoare: Republica Democrată Germană!

Militariștii de la Bonn și sprijinitorii lor occidentali neagă existența R. D. G. și încearcă să o desființeze. Ei condiționează reunificarea Germaniei de înăbușirea celor mai generoase planuri și speranțe ale poporului german. Dar poporul german a învățat prea multe din lecțiile istoriei. Trecutul nu va reinvia niciodată! Germania trebuie să fie unită. Unită, însă, în același timp, democratică și independentă.

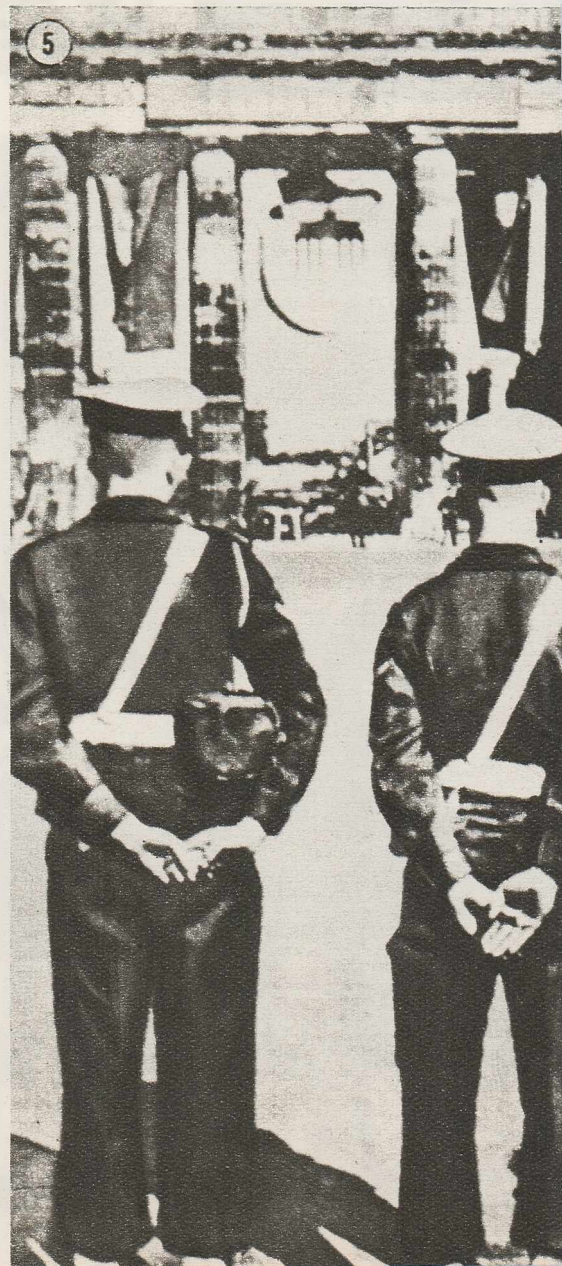
Victorul Germaniei va fi hotărât de poporul german care, în lupta pentru democrație, unitate și pace, se bucură de sprijinul întregii lumi progresiste.

lui isteric și prin lagărele de exterminare plantate de naziiști de-a lungul și de-a lat Europei. De aceea, regimul de la Bonn, spre a se menține, are nevoie și de soldații americani (fotografia 5); și de carne de tun — o armată supusă ocleraii vechi țeluri imperialiste cum este Bundeswehru (fotografia 3); și de „specialiștii” hitleriști trecuți pe cirna lagărelor de exterminare și prin statele de plai ale lui Hitler, ca generalul Kammhuber (fotografia 4) fost comandant în aviații hitleristă, astăzi unul dintre copiii alinați ai regimului din Bonn. Acest pui de nepircă, adulat pe vremea de Goering, astăzi comandant al forțelor militare aeriene ale Germaniei occidentale, are voie, precum se vede și din fotografie, să arboreze din nou toate închelele cu care Hitler își răsplătit pe vremuri crimele

Indiferent dacă s-a numit „Reichswehr”, ca în primul război mondial și în anii ce i-au urmat; „Wehrmacht” pe timpul lui Hitler; sau „Bundeswehr” ca astăzi în reichul lui Adenauer și Krupp — armata imperialistă germană a fost creată cu scopul de a copleși țări și popoare străine și de a înăbuși lupta poporului german. Iată, în fotografia 1, o imagine care n-a fost luată în vreun oraș belgian în timpul primului război mondial, nici în vreunul polonez din al doilea — ci într-un oraș german în frământata epocă a republicii de la Weimar, când revendicărilor clasei muncitoare li se răspundea cu gloanțe. Și apoi a venit Hitler... Berlin, 1933. Puși la zid, cei mai buni fii ai poporului german sînt impușcați de criminalii naziiști încătărmați în uniformele aceleiași armate imperialiste (fotografia 2). De la Weimar la Bonn drumul a trecut prin berăriile müncheneze unde se adunau partizanii caporalu-

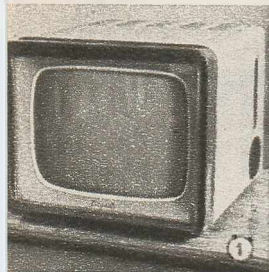
R.D. GERMANĂ: *Democrație Libertate Construcții pașnice*

Este calea muncii pașnice și creatoare. Este calea luptei pentru o Germanie democratică, independentă și iubitoare de pace. Este calea pe care, sub conducerea P.S.U.G., merge poporul muncitor al Republicii Democratice Germane. Pretutindeni, de-a lungul și de-a latul Republicii Democratice Germane ciocotește avântul muncii pașnice, creatoare. Se ridică mereu alte obiective industriale, orașele țării se îmbogățesc cu noi cartiere de locuit pentru oamenii muncii. În fotografia din dreapta: blocuri noi pe Stalinalee din Berlinul democrat.

Tineretul german nu mai vrea să servească drept carne de tun. El nu mai vrea să cotopească țări și popoare străine, pentru interesele kruppilor, ale junkerilor militaristi și ale patronilor lor, imperialiștii americani și englezi. Laolaltă cu întreg poporul german, tineretul cere o Germanie unită, independentă și iubitoare de pace. ✚

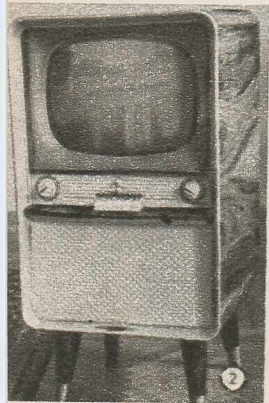
TELEVIZOARE... TELEVIZOARE...

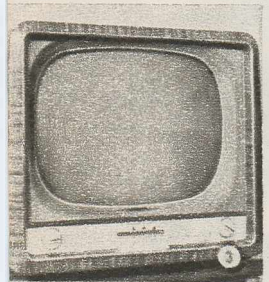
Intr-un ritm rapid se dezvoltă în U.R.S.S. rețeaua de televiziune. La Moscova se ridică un nou centru al cărui turu va fi unul dintre cele mai mari din lume, între Leningrad și Tallin s-a inaugurat o nouă linie de radiorelee prevăzută cu stații de retransmitere a programelor de televiziune. Astfel, programele retransmise din Leningrad pot fi urmărite în multe orașe din R.S.S. Estonă și chiar în orașe din Finlanda. Numărul centrelor de televiziune va crește în anul septenarului de la 50 în 1958 la aproape 150 în 1965.

O dată cu lărgirea rețelei de televiziune sporește nu numai numărul telespectatorilor, dar și exigența lor. Constructorii sovietici de televizoare depun acum toate eforturile pentru a da țării aparate cât mai variate, mai complexe, mai perfecționate. La Expoziția Universală de la Bruxelles, Uniunea Sovietică a prezentat 20 de tipuri de televizoare dintre care multe au fost distinsse cu premii sau mențiuni.

Și acum, vă prezentăm câteva dintre cele mai noi tipuri de televizoare sovietice.

① Televizorul „Zaria”, simplu și elegant. Datorită tubului de recepție dreptunghiular și a pieselor de mici dimensiuni, aparatul este ușor și modest ca preț.

② De mare succes se bucură în rândul cumpărătorilor noul tip de televizor „Rubin-202”. Este prevăzut cu patru difuzoare, un comutator de sunet-registru cu claviatură, un buton special pentru reglarea clarității, iar altul pentru comanda de la distanță.

③ Televizorul „Almaz-102” pe lângă calitățile excepționale de recepție are și un ecran de dimensiuni mari: 340 x 450 mm.

④ Pe principiul cunoscutului televizor „Temp”, au fost create noi modele perfecționate „Temp-3”, „Temp-4” și „Temp-5”. Deosebit de interesant este ultimul model — cel din fotografie — denumit și combină de radioteleviziune. În afară de televizor, el este prevăzut și cu un aparat de radio, picup și magnetofon. Ușa fiind mobilă se deplasează în dreapta, dacă doriți să vedeți un program de televiziune și în stânga, dacă vreți să ascultați radio sau picupul.

⑤ Și „Kristall-104” vă oferă înalțată un televizor, un aparat de radio, un picup și un magnetofon. Este un aparat ultramodern.

Proiectul primului oraș-satelit al Moscovei este de mult aprobat, dar arhitecții continuă să lucreze la desăvârșirea lui pentru ca nici un amănunt să nu fie omis.

ORAȘUL-SATELIT

de L. COTLEAR

Instalați într-o „Volga” confortabilă, împreună cu Igor Rojin, arhitectul șef al proiectului primului oraș-satelit al Moscovei, parcurgem cu viteza largă autostradă ce duce din Moscova spre Leningrad. Șoseaua e animată. Coloane nesfârșite de camioane și limuzine gonesc în ambele direcții. În dreapta și în stânga noastră se desfășoară împrejurimile Moscovei, cvartale de locuințe, fabrici, apoi colhozuri, case țărănești cu antene de televiziune pe acoperiș. Cărușii apar șirurile de copaci care se transformă, de la o anumită distanță, în păduri întinse.

Mașina noastră stopează în dreptul kilometrului 37. Ne aflăm pe malul unui riuțel, acolo unde se va ridica viitorul oraș-satelit al Moscovei, primul dintre cele 10-12 orașe-satelit pe care guvernul sovietic a hotărât să le construiască în jurul Moscovei.

Pe întinsul teren de circa 600 hectare de pe ambele maluri ale riuțelului Shodnea, între stațiile Firsanovka și Kriukovo, pe linia ferată Moscova-Leningrad, munca e în toi. Urnie excavatoarele ce sapă adevărate tranșee pentru viitoarele instalații subterane — apă, canal, cabluri electrice. Buldozere puternice nivelează pământul pentru drumuri și străzi. Mai încolo, spre liziera pădurii, grupuri de geodezi, fac măsurători și bat țărșușii, indicând locul unde se vor ridica blocurile de locuit. Orașul-satelit, creat pentru desconggestionarea capitalei, va avea o populație de 65.000 de locuitori, cu perspectiva de creștere până la 80.000. Multe întreprinderi mici și mijlocii, situate în prezent în cartierele suprapopulate ale Moscovei, vor fi mutate în orașul-satelit.

„În practica marilor metropole există diferite variante ale orașelor-satelit — ne spune arhitectul Igor Rojin.

Unele dintre ele servesc doar ca „orașe-dormitoare”, locuitorii lor petrecându-și în ele numai nopțile și zilele de repaus. Noi, însă, după cum veți vedea, am adoptat o altă soluție. Locuitorii noului oraș vor munci în apropiere de casele lor. Firește, fabricile evacuate din Moscova vor fi complet modernizate, cele înrudite vor fi comasate sau concentrate în câteva întreprinderi mari. Întreprinderile orașului vor cuprinde două zone industriale distincte, despărțite de cartierele locuite prin bariere de grădini și parcuri”.

Ceea ce vedem, aci, nu sînt decît lucrările de pregătire a șantierului. Construcția propriu-zisă a orașului, la care se vor folosi metode industriale din cele mai moderne și materiale de construcție noi, va începe în vară, urmînd să fie terminată în 1963.

„Cum va arăta noul oraș?” — Rojin încearcă să cuprindă cu privirea întinderea din fața noastră și începe să descrie ea și cum l-ar vedea aievea răsărit ca prin minune. „Principala lui trăsătură o va constitui abundența de zone verzi. Noul oraș va fi înecat în verdeață. Casele nu vor depăși 4 etaje și vor fi ridicate chiar între copaci. Vom feri de tășul toporului mai toată pădurea, vom păstra aceste boschete, pe care le vedeți acolo, în dreapta pirăului. Am ținut seama la întocmirea proiectului de ele ca și de toată configurația terenului. Numeroasele dealuri ne permit ca prin ridicarea unui baraj sau două pe riuțelul acesta să acumulăm apele lui într-un lac mare și să creăm aci un loc pitoresc. Pe malul viitorului lac se vor amenaja o plajă, o stațiune de natație

și canotaj, un stadion, zeci de terenuri de sport. Iar ceva mai încolo, vedeți, pe locul acela mai ridicat, va fi centrul administrativ și comercial al orașului”.

E de la sine înțeles că blocurile de locuit ale noului oraș vor fi prevăzute cu maximum de confort. Apartamentele vor avea încălzire centrală asigurată de o centrală de termoficare. Se proiectează să se renunțe eventual la gazul menajer pentru bucătării și la înlocuirea lui cu curent electric.

Chiar și cartierele de locuințe vor fi dispuse în așa fel încît să asigure maximum de liniște locatarilor și maximum de securitate copiilor. Școlile vor fi situate mai aproape de liziera pădurii. Tot în mijlocul zonelor verzi este prevăzută construirea unui cămin de bătrîni și a casei pentru invalizi. În afară de cele câteva cinematografe și săli de spectacole, orașul-satelit va avea și un mare palat al culturii.

Intr-un cuvînt aci se va ridica o așezare modernă, care va oferi locuitorilor ei condiții optime de viață, fără a-i lipsi de avantajele traiului din capitală. Iar acei care vor dori să se ducă într-o seară la vreun teatru din Moscova vor avea posibilitatea s-o facă fără prea multă greutate: trenurile electrice circulînd la intervale de 10-15 minute, liniile de troleibuse și autobuse prelungite pînă la noul oraș le vor permite să ajungă la Moscova în 30-40 de minute.

Construirea primului oraș-satelit în Uniunea Sovietică constituie o bună experiență pentru viitoarele construcții asemănătoare.

Nu va trece mult și cel dintîi oraș-satelit al Moscovei va deveni o realitate. Iar apoi vor apare altele — și nu numai în jurul Moscovei...

SE POATE MAI MULT!

— REPORTAJ-ANCHETĂ ÎNTR-O FABRICĂ DE ÎNCĂLȚĂMINTE — (III)

de F. URSEANU

Fotografiile autorului

Stiți ce înseamnă reducerea nu-mai cu un singur procent a prețului de cost? Mult! Lucrul acesta îl demonstrează clar și pantofarii de la „Solidaritatea” din Oradea. Îl demonstrează grafic, convingător și plastic cu ajutorul unui uriaș panou prins pe zidul fabricii.

Care ar fi echivalența, aici, în fabrică, a ducerii cu 1% a prețului de cost? Conavaloarea a 16.000 perechi încălțăminte pentru copii sau costul unei case de odihnă pentru salariații fabricii. Ori, dacă vrei, întravaloarea a nouă locuințe muncitorești sau a unei cantine moderne.

Dar pantofarii orădeni nu-s mulțumiți numai cu o reducere de 1% asupra prețului de cost, și nici măcar cu cea de 2,78%, reprezentând cifra planificată la începutul anului. Ei vor să realizeze o reducere mai mare. Reușor reuși? Aici, la „Solidaritatea”, se poate spune, cu drept cuvânt, că trecutul e o cheazășie viitoarelor realizări: în ultimii zece ani, prețul de cost al produselor a fost redus cu 1,01%. Aceasta, concomitent cu uimitoarea creștere a valorii producției globale: cu 612% față de cea din 1948.

Bătălia pentru reducerea prețului de cost e din 1959 e deci în toi. Armele cu care se dă bătălia? Economii, creșterea productivității, reducerea consumurilor specifice.

Să ne oprim pentru o clipă la economii. Planificate până la sfârșitul anului: 600.000 lei. Pe trimestru, deci, 150.000 lei. „Trimestrul” a fost realizat însă în primele două luni ale anului. E clar, deci, că pantofarii din Oradea au luat-o bine de la început. Și așa vor s-o țină până la sfârșitul anului. Să vedem cum...

Sapte inimi... un pantof

Să nu vă închipuiți cumva că subtitlul e mai sus e începutul vreunui tango desuet. E vorba de cu totul altceva: de o inovație. Mai întâi, însă, domeniul în care aceasta a fost făcută. Informăm pe tovarășele noastre că „Solidaritatea” are expusă o splendidă colecție de pantofi de damă. Nu însă pentru vânzare pe loc, ci prin bazele de desfacere. Sînt expuse aici ultimele „creații”, realizate de meșterii din ateliere. De la o lună la alta, modelele acestea se mai schimbă, după gustul și inspirația creatorilor din fabricăși, în special, la cererea „onor clienței”. Pantofii aceștia „Soliarta” — cum sînt ei denumiți prin derivare de la numele fabricii — sînt într-un fel de întrecere cu pantofii „Romarta”, fabricați manual în alte părți. În primăvara aceasta, expoziția de care vorbim se îmbogățește cu un model nou: un pantof care seamănă leit cu sandaia confecționată cu două milenii în urmă de către sclavul-meșter Beothius, pomenit în antichitate ca iscusit pantofar. Numai că de pantoful modern atîrnă un toc de 7 centimetri.

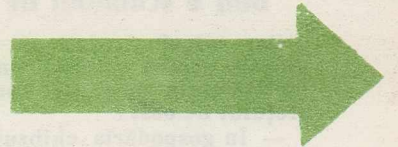
Ei bine — și cu aceasta am ajuns acolo unde am vrut, la inovații — pantofii aceștia, foarte eleganți, vor fi fabricați dintr-o piele care nu costă nici un leu, nici un bănuț. Cum? Prin valorificarea a mii de... „inimi”. Inimi care pînă acum se aruncau la coșul cu deșeuri. E vorba — desigur, pentru cine nu știe — de o bucățică de piele, în formă de inimă, care rămîne afară la croirea oricărui pantof obișnuit. Autorul ideii de valorificare a acestui deșeu? Maistrul Ștefan Blatner, ajutat de creatorul de modele Seredy Geza.

Pentru un pantof de damă sînt necesare șapte „inimi”. Din ele se decupează șuvițele de piele necesare confecționării elegantului model de care v-am vorbit.

Inovația meșterului Blatner va produce astfel o modificare substanțială asupra prețului de cost planificat la începutul anului, în gospodăria chibzuită a secției pe care o conduce. Valorificarea „inimilor” va scădea cu încă 0,50% prețul de cost, peste reducerea planificată. Iar în magazine vor apare

Maria Acs vă prezintă alte modele noi — toate finisate de brigada de tinereț.

Maistrul Ștefan Blatner vă arată una din mii de „inimi” care vor furniza piele grafită pentru multe perechi de pantofi de damă.

lunar cel puțin 600 perechi de pantofi eleganți care, de asemenea, nu erau prevăzuți la începutul anului.

Se poate croi și altfel...

„Solidaritatea“ are un profil precis: pantofi de damă și încălțăminte pentru copii. De ani de zile, însă, croirea din piele a acestor produse se făcea separat, pe specialitate. Sute de mii de perechi de pantofi s-au croit în acest fel. Grație iscusinței și îndemnării celor care croiau, s-au realizat economii la piele. Însă întotdeauna au rămas mici porțiuni nefolosite.

„Nu se poate utiliza și mai rațional pielea? Oare din aceeași suprafață nu se pot scoate și mai multe perechi de încălțăminte?“ Problema de mai sus i-a frământat până mai deunăzi pe „croitorii“ și pe meșterii din fabrică. Și credeți că n-au găsit soluția? Ba bine că nu. Au descoperit chiar o metodă foarte economică de decupare a pielei: croirea în același timp a fețelor pentru pantofi de damă și a fețelor pentru încălțăminte copiilor. Într-o parte a pielei unde nu încap șablonul unui pantof de damă, încap precis șablonul pantofiorului de copil. Și cum încălțăminte pentru copii are mărimi foarte variate, nici un colțisor de piele nu rămâne nefolosit. Rezultatele obținute prin aplicarea noii metode arată din plin avantajele ei: 115.000 dm pătrați de piele și 24.000 dm pătrați de meșină, economisiți până la ora când scriu aceste rânduri.

Cum se vor reflecta aceste serioase economii asupra reducerii prețului de cost al produselor fabricii? Cifrele vor vorbi abia în aprilie, la încheierea calculelor contabile pe trimestrul I. Dar e clar că vor fi îmbucurătoare.

Bun e schimbul de experiență!

Dar talpa? Credeți că acei care croiesc pingele pentru sutele de mii de perechi de încălțăminte nu-și pun problema reducerii prețului de cost?

— În gospodăria chibzuită a secției, s-a planificat reducerea prețului de cost cu 1,50% — îmi spune maestrul Bardaș, șeful secției în care talpa trece pe sub cuțitele ștanțelor, prin prese și prin mașinile de nivelat, devenind pingea elastică. Reducerea prețului de cost va fi, însă, și mai mare! — adaugă maestrul. Sperăm chiar la 3%.

Pe ce se bazează când afirmă asta? Pe două soluții foarte concrete. Prima: folosirea la maximum a suprafețelor de talpă, lucru care anul trecut, într-o anumită perioadă, nu găsisse o preocupare specială. Pe atunci, decuparea prin ștanțare mecanică a pingelelor se făcea „după ochi“. Cum s-ar spune, la întâmplare. Un schimb de experiență la Cluj, un fel de demonstrație practică cu ștanțatorii de talpă din toată țara a schimbat lucrurile și la „Solidaritatea“-Oradea. Muncitorul Ludovig Ladany, înapoiat de la această demonstrație, a adus cu el și o metodă nouă de folosire cât mai rațională a tălpii. În trei zile, toți ștanțatorii de la „Solidaritatea“ și-au însușit-o. Care-i secretul? Decuparea pingelelor nu se mai face „după ochi“, ci la precizie. Adică cuțitul ștanței mușcă numai locul însemnat mai dinainte cu creionul. Și vă garantez — fiindcă am văzut — nici un locșor de talpă utilizabilă nu mai rămâne nedesenat pe întinsul foii. A doua soluție se referă la bucățelele cu adevărat inutilizabile, de la margine, sau la cele ce provin de la „nivelarea“ tălpii. Acum își găsesc și ele un rost. Lipite una de alta, devin bombeuri și ștaifuri pentru pantofii și ghetuțele copiilor. Această a doua soluție aparține chiar meșterului Bardaș și a căpătat simbol de inovație...

Într-un cuvânt, cele două soluții, despre care am vorbit, au înregistrat pe răbojul realizărilor din primul trimestru al acestui an o economie de talpă de patru ori mai mare decât în trimestrul al III-lea al anului 1958...

Încheierea e simplă: felicitări pantofarilor orădeni și urări de noi succese în reducerea prețului de cost.

De încercare: două modele cu toc din material plastic. →

Ludovig Ladany, omul cu zîmbetul veșnic pe buze, a adus în fabrică cea mai rațională metodă de ștanțare a tălpii pentru pingele.

Meșterul Bardaș: „Am învins! Talpa poate fi utilizată acum până la cel mai mic colțisor!“

Vlăicu BIRNA

DOUĂ MĂRI

*La marginea cîmpiei, fript de soare,
Roșcatul țarm de humă stă hotar;
De-o parte, holda: grîne foșnitoare,
De alta: marea — orgă de cleștar.*

*Grăbite oști de peste-ntinderi din,
Șoptiri de valuri, murmure de spice,
Ca două mări, sub pale de senin,
Și-aripi de vînturi bat să le ridice.*

*Suflarea lor se-ngîină necurmat
Prin arșite și burniși, totdeauna,
Cu șuieratul stufului uscat
Și-n nopțile cînd bubuie furtuna.*

*Sub herghelii de coame înspumate
Dau fuga largurile către mal
Cînd grîiele în zori, înprourate,
Mai picotesc sub cerul mineral.*

*Și stau de vorbă mările, pe rînd,
Cînd papura străpunge vîntu-n săbii,
Sub norii alburii, alunecînd
Pe orizont, ca niște mari corăbii.*

— *De unde-atunci atîtea melodii
În unduirea de mătăsurii grele?
Întreabă holda apele zglobii
Purtîndu-și duna spicelor spre ele.*

— *Pe undele mereu legănătoare
(Grăbesc în taină apele să spună)
Din tara-ntreagă, rîuri și izvoare,
Mi le aduce Dunărea-mpreună.*

*Și marea de smaragd foșnind și ea
Întoarce întrebarea, orea să știe:
— Dar tu de unde strîns-ai zestrea grea
De aur, pe a cîmpului tîpsie?*

*Întinsurile șesului răspund,
Îmvolburată, vegetală mare:
— Au smuls-o plugurile din afund,
Din glîile de haturi și răzoare!...*

*Așa vorbesc surorile-n deolaltă
De zile-ntregi, din zori și pînă-n zori
Iar mîine le-o trezi sub zarea-naltă
Alaiul vesel de secerători!*

JOC ÎN OAȘ

*S-adună rînd feciorii, cuprinși pe după cap
În straie largi și aspre cu roșii flori cusute
Și mersul lor răsună în tropotul streap
Strunit pe chiot vesel și cîntec de lăute.*

*În dinți, cuțitul — fulger — luci de-atîtea dați
Ca domnii de pe lume de frică să le știe;
Și jocul, dînd cu tifla vrăjmașei strămbătăi,
Își legăna păunii din clop — oăpaie vie.*

*Cu luminosul August, în avîntatul zbor
Al premii, de urgia irozilor scăpată
Pierit-au asupra și-al tazmelor zăpor
Care domneau în Țara Oașului odată.*

*Iar ceteretele cîntă de-atuncea mai aprins,
Și tropotul e vifor, ca-n datina străbună;
Să știe lumea toată că răul e învins
Și-a vieții bucurie în jocuri se răzună.*

AMURG LA BAIJA MARE

*Din turnul lui Ștefan prioim îndeparte
Pădurile, munții, apusul ce arde,
Orașul cu domuri în umbra sticloasă,
Cîmpia cu verzele crud de mătăsa.*

*Fumează din coșuri semețe furnale
Pe uliți o turmă străbate agale;
Tilincile sună, sirenele cheamă,
Spre zarea bătută pe-un talger de-aramă.*

*Lumini de lămpașe de veste dau schimbul
Neonul în smalturi își dăruie nîmbul
Și iață-i în șiruri se-arată minerii
Cu haine țalate din pinzele serii.*

*E ceru-n ogibă cu stelele-i ude:
Urechea lipită de ziduri aude
Bătăi de ciocane icnînd cu adîncul:
Gutînul prin noapte vorbind cu Paringul.*

CIND HARLOW CURTICE CERE REDUCEREA IMPOZITELOR

Un mare bombardier costă cit construirea a 30 de școli moderne: cit construirea a două centrale electrice care să furnizeze energie pentru cite un oraș cu 60.000 de locuitori; cit construirea și țilarea completă a două mari pitale...

Socoteala aceasta n-a fost făcută de nimeni altcineva decit e președintele Statelor Unite, I. Eisenhower. Magnetofonanele u înregistrat, creioanele au onseninat, aparatele fotografice au imortalizat pe președinte, e peliculă. Un ziarist de la săptămânalul american "People's World" a avut o idee riginală. El a decupat chipul reședintelui și l-a lipit lângă un sac cu bani pe care era înscrisă cifra: 373 miliarde de dolari. Ia suma impozitelor încasate e administrația Eisenhower în proximativ 6 ani de guvernare. Conform socotelilor făcute de People's World, în decurs de 56 de ani (de la președintele Washington pînă la F. D. Roosevelt inclusiv) suma totală

Impozitelor percepute de la americani a fost de 244 miliarde de dolari, în timp ce în aproximativ 8 ani fostul președinte Truman (cel care a dat ordin să fie aruncată prima bombă atomică este Hiroșima numai după ce i cerut sfatul mamei sale și dinconvintarea lui Dumnezeu) i umflă el singur suma impozitelor la 342 miliarde de dolari. Recordul, după cum se vede, îl ține însă tot guvernul Eisenhower al cărui sac cu impozite ste atît de îndesat, încît stă gata-gata să crape...

Firește — va putea întreba cititorul — ce legătură există între bombardierul pomenit la început, școlile, uzinele electrice, spitalele amintite mai apoi și sacul de impozite ornat cu chipul președintelui Eisenhower? Intre spitale, școli, centrale electrice, și sacul cu impozite, legătura este, cum știu toți — vai!

Slabă, aproape inexistentă. Dar între impozite și bombardiere? Aici lucrurile stau cu totul altfel. Căci dacă n-ar fi așa, atunci n-ar fi declarat nici dl. Rockefeller (guvernatorul statului New York) că administrația condusă de d-sa studiază o sporire a unor impozite (Ceea ce n-a declarat dar s-a aflat, e că suspusele consilii de administrație ale unor societăți, conduse direct sau indirect de d-sa, studiază în același timp sporirea numărului de bombardiere pe care le fabrică...). Despre Napoleon se spune că primul lucru pe care l-a făcut după ce s-a suit pe tron a fost că s-a așezat. Dl. Rockefeller a lăsat cu mult în urmă gloria napoleoniană. Se spune că, o dată instalat ca guvernator al statului New York, primul lucru pe care l-a făcut — încă înainte de a se fi așezat — a fost să ceară mărirea impozitelor.

În vechime, se spunea: celor pe care voiau să-i piardă, zeii le luau, înainte de toate, mințile. Vrînd să-i piardă pe John Smith, omul simplu din America, zeii marii finanțe se dovedesc mai cruzi decît cei vechi: el nu numai că încearcă să-i ia mințile (vezi uriașă campanie de minciuni și calomnii de tot soiul din slujba războiului rece) dar îl deposedează și de dolari (cu ajutorul politicii fiscale). Pentru a se descurca în labirintul impozitelor pe care trebuie să le plătească, un american de rînd trebuie să citească timp de citeva ceasuri o listă scrisă îndesat. Iar apoi, ca să fie sigur că a înțeles totul bine, trebuie să se adreseze unui avocat... John Smith are zînic prilejul de a compara și a trage concluzii: În 1956, impozitul pe cap de locuitor se ridică la 608 dolari (o sumă, zău, destul de mare). În 1957, media impozitului anual se ridicase la 640 de dolari (o sumă, zău, mai mult

decît apreciabilă). Iar în 1958 suma săltase la 658 de dolari (incepe, zău așa, să nu te mai lase să dormi noaptea!). Și din toate astea cu ce se alege John Smith? Poate cu o clasă de școală mai luminoasă pentru fiul său? Sau poate cu ieftinirea curentului electric? Sau, poate, în sfîrșit, cu un pat de spital ieftin (să nu spunem gratuit) pentru soția bolnavă? Nimic din toate acestea! John Smith se alege pur și simplu cu o parte (la alegere: din fuselaj, din ampenaj, sau din elice) a unui bombardier atomic modern!

— Bine, dar pentru ce am

nevoie de asta? — întreaba John Smith c-un amestec de amărăciune, utulală și indignare în glas.

— Taci, taci, John Smith! Vrei să fii acuzat că subminezi securitatea Statelor Unite ale Americii? Citește ziarele!

Din economie, John Smith nu citește decît un singur ziar. Dar astăzi a cumpărat mai multe. Știrile îl amețesc: „Rușii provoacă S.U.A.“, „Noul plan septenal sovietic, o sfidare pentru occident“, „Numai bombe pot pune capăt provocării răsăritului“. John Smith nu e nici fricos, nici dintre cei care se imbată cu vorbe. El vrea să afle, să cunoască. În unele dintre ziarele cumpărate el nu găsește ce caută. Dar citeva publică, totuși, unele informații: în următorii șapte ani veniturile reale ale muncitorilor și funcționarilor vor crește cu 40%, consumul popular va crește în Uniunea Sovietică cu 60-63%, se vor construi 15.000.000 de locuințe la orașe și 7.000.000 de locuințe la sate, vor fi pregătiti în învățămîntul superior 2.300.000 specialiști, se va trece la săptămîna de muncă de 5 zile... Și un pasaj care îl tulbură în mod deosebit pe John Smith: în U.R.S.S. vor fi desființate în următorii ani impozitele percepute de la populație! Iată, deci, cum arată provocarea, pericolul, sfidarea! John Smith se gîndește la sacul burdușit cu sutele de milioane de dolari proveniți din impozite: ar putea să se dezumfle repede dacă n-ar exista goșoșile despre „primejdia sovietică“. Atunci nu numai săbiile s-ar face brazdare, ci și bombardierele atomice—școli, case, spitale...

John Smith nu e un visător: lupta pentru piine nu-i îngăduie luxul să viseze. El se gîndește, totuși, uneori, la un american care s-ar scula — acum, să zi-

pe săptămîna, ei și cei care cîștigă citeva milioane într-un singur ceas. Așa înclt cei bogați

și-au dat la un moment dat seama că e cazul să ceară... reducerea impozitelor. Harlow Curtice, președintele firmei „General Motors“, a lansat o campanie pentru a convinge Congresul S.U.A. să voteze o reducere substanțială a impozitelor, pentru a reda „încrederea în afaceri“ și a asigura puterea de cumpărare a oamenilor. Așa da! Scădeți cu cîteva dolari impozitele celor care cîștigă citeva zeci de dolari pe săptămîna, dați astfel multor zeci de milioane de americani impresia că începe o nouă epocă de prosperitate. Ei vor începe să cumpere, marile companii, printre care și „General Motors“, vor cîștiga și... Și urcați impozitele percepute de la companiile care realizează beneficii de sute de milioane în fiecare an! Ei nu, aici raționamentul trebuie să se oprească, pentru că altfel ne duce la absurd: ori toți să trăim, ori toți să murim! Din această dilemă, oricum, nici Curtice, nici Rockefeller, nici ceilalți nu pot ieși. Așa încît Rockefeller e, de pildă, gata să dea satisfacție tuturor: el admite sporirea cu 30% a taxelor la țigări și cu 50% la benzina pentru automobile. Cîți americani fumează și cîți cumpără automobile — asta nu interesează decît pe statisticienii prea tipicari. Cîte procente din cîștigul lui va vîrșa în sacul cu impozite al administrației Eisenhower un muncitor fumător (mai sînt fumători chiar și printre cei 6.500.000 de șomeri...) și cîte procente din cîștigul său va vîrșa în același sac (la care are, de altfel, acces nestingherit) un businessman cu citeva mașini ultraluxoase — asta este o chestiune pe care numai niște nesuferiți de economiști marxisti se pot apuca s-o calculeze! Doar și Rockefeller, și Curtice, și John Smith sînt toți americani. Iar dacă lui John Smith nu-i folosesc nici cit o ceapă degerată bombardierele pe care le construiește Rockefeller, nu-i nimic. Nici lui Rockefeller nu i-ar folosi la nimic casa sau spitalul pe care vrea să și-l construiască John Smith. El, Rockefeller, are unde locui și unde se îngrijii în caz de boală. Așa încît lucrurile rămîn deocamdată cum sînt (ba nu, nu rînim, căci sacul cu impozite se umflă, se umflă mereu, în timp ce pungile contribuabililor se subțiază, se subțiază...). În America zilelor noastre Rockefellerii au ca arme bombardierele atomice ultramoderne, iar John Smithii n-au ca arme decît hotărîrea lor de a pune capăt calvarului pe care îl îndură. Și mai au știrile despre septenarul sovietic, în cursul cărui vor fi desființate impozitele. Parcă nu e, totuși, greu de ghicit că armele milioanei de John Smith sînt mai puternice...

R. ȚULESCU

DIN TOATĂ LUMEA CE SPUNE O STATISTICĂ

La ce servește cinematograful în țările capitaliste, care sînt scopurile urmărite și în ce direcție poate să influențeze formarea tineretului ne demonstrează analiza a 400 de filme, produse într-un an de mai multe case de filme apusene, majoritatea americane.

S-au numărat, în aceste filme: 34 provocări voite de incendiu, 54 șantaj, 104 tîlhării, 310 crime, 405 divorțuri și alte 624 mîrșăvii de tot felul.

Nimeni nu va putea susține că „modul de viață“ propovăduit de apologetii capitalismului nu, e din belșug și fidel oglîndit.

ȘI ALTĂ STATISTICĂ

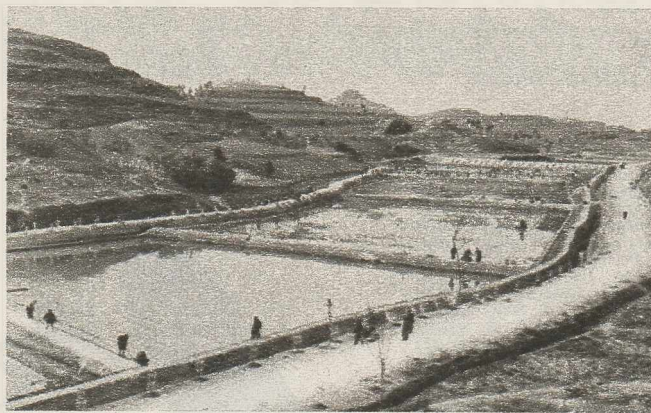
Există maniaci ai tuturor felurilor de statistici. Iată că, în Anglia, și neînsemnatele agrafe de birou, cunoscutle de toată lumea, au făcut obiectul unei asemenea anchete.

Rezultatul e interesant, surprinzător și instructiv: din 100 de agrafe — spune statistica — 14 sînt îndoite și răsucite în timpul convorbirilor telefonice, 19 se strică în timpul lucrului (din cauze „obiective“), 7 folosec la repararea jartierelor, 5 sînt întrebuințate drept scobitori și 3 pentru curățirea figuratelor. Din 100 de buclăți, deci, numai 52 sînt folosite cu destinația pentru careau fost create.

Satul chinez de altădată Lam cunoscut cu toții din romane ca cele ale lui Pearl Buck și din alte scrieri, mai realiste...

El bine, satul acela în care mizeria „patriarhală” își dădea mina cu foamea „tradițională”, a dispărut. Puterea populară a împărțit țăranilor muncitori pământurile deținute de mandari și chiaburi, a lichidat foamea seculară, lichidează ultimele rămășițe ale analfabetismului, ignoranței și superstițiilor. Puterea populară, având în fruntea sa Partidul Comunist Chinez, a arătat sutele de milioane de țărani calea spre o viață fericită: munca în comun. Ideea cooperativizării a cucerit masele. Astăzi satul chinez are un alt chip — așa cum se poate vedea și din fotografiile de față.

CASA DE LUT

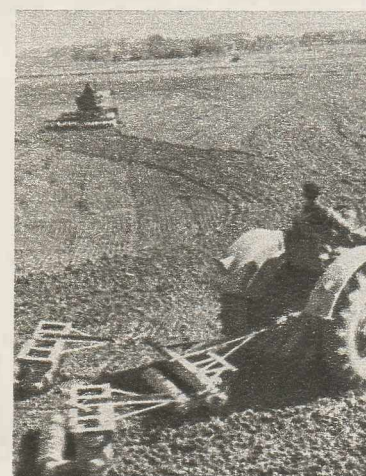

Si în trecut sâtenii din Neiki provincia Seciuan, cultivau orez. Dar câtă roadă dădeau ogoarele uda cu coța și zgiriate cu pluguri de lemn, asta rămânea la bunăvoința naturii! Acum, orezăria din Neiki este udată printr-un sistem modern de irigație, iar pământul este tratat cu îngrășăminte chimice.

De la plugul de lemn — și ace de foarte multe ori închiriat de chiaburi — țăranul chinez a trecut direct la tractor. În comuna Hunku din provincia Seciuan, 46 de tractoare moderne, puse la dispoziție în stat, ară ogoarele de pe care haturile au dispărut pe vecie.

Fotografii: HSINHUA - Pekin

Grâul este tot atât de necesar ca și orezul. Și când ogoarele întrăzite sunt lucrate după prescripțiile agrotehnicii înaintate, recolta va fi, fără îndoială, bogată (provincia Seciuan).

Încă o dată vă întrebăm: vă amintiți de „Casa de lut”? Din această fotografie, nimic nu ne poate evoca tristele imagini din trecut. Satul dispune astăzi de restaurant, spital, magazin universal, bibliotecă, grădiniță de copil etc.

RĂMÎNE O AMINTIRE...

Cînd, în trecut, mama mergea la truda zilnică de pe ogor, copilul era lăsat singur, acasă, avînd drept unică ocrotire nesculața amuletă menită să-l feri de... duhurile rele. Astăzi, în mai toate satele, există grădinițe de copii, unde cei mici primesc educație și îngrijire atentă. În fotografie: la joacă în curtea unei grădinițe de copii din Ciliyn, provincia Honan.

Cîndva săteanca chineză nu cunoștea altă îmbrăcăminte decît docul albăstru. Astăzi s-au schimbat și gusturile, și pretențiile, și necesitățile. La magazinul din comuna Pisien, provincia Sectulan, aceste tinere lucrătoare ale pămîntului nu se pot hotărî altfel de ușor ce să-și aleagă, deoarece tot ce găsec aici este frumos și bun.

Pînă la revoluție, aproape toți oamenii aceștia, săteni din Regiunea Autonomă a naționalității Cuang, erau analfabeți. Și iată că, astăzi, mulți dintre foștii neștiutori de carte nu se mai mulțumesc nici măcar să scrie cu creioanele sau cu străvechile pensule mutate în luș. Ei vor acum stilourile. Modernele stilouri produse de industria chineză, renumite în întreaga lume pentru soliditatea și prețul lor scăzut... Iar librăriile de la sate cunosc o mare aflijență de cumpărători.

Printre vechile clădiri din satul Tungsiyl, provincia Șansi, au apărut străzi noi, moderne, alei mărginite de ghivece cu flori și arbuști ornamentali. În curînd vor fi gata și primele clădiri noi. Satul nu va mai semăna cu ce a fost...

UN MARE FILM SOVIETIC PENTRU ECRAN LAT KOCIUBEI

— articol scris pentru „Flacăra” de M. TATARINOV —

Şeful de stat major al brigăzii. Roi (actorul S. Iakovlev) şi infirmiera Natallia (artista L. Hiteeva).

Comandantul de brigadă Kociubei (actorul N. Ribnikov) stă de vorbă cu tovarăşii săi de arme. În stînga lui, comisarul Kandibin (actorul P. Iisavnicenko).

Kociubei intră călare în sala teatrului, în care se amuza burghezia oraşului.

Sorokin (actorul S. Stankevici) în... Intimitate. În planul doi, unul dintre prietenii lui, Deverin (actorul O. Iakov).

Pe întinderea unei stepe gonose pe cai luţi nişte călăreţi desfăşurînd, larg, steaguri purpurii. Iată-i: se opresc şi, ridicăţi în scări, privesc în depărtări. Acolo, undeva, s-a ascuns duşmanul. Trebuie căutat! Oprindu-şi cu un gest hotărît tovarăşii care erau gata să dea pînteni cailor, un călăreţ îmbrăcat într-o cerkeză cenuşie şi cu o căciulă caucaziană albă pe creştet îl se alătură. Apoi o porneşte în galop prin stepă; dar, deodată, în faţă, foarte aproape, răsună o împuşcătură. Cazacul se clatină în şa, capul i se apleacă neputincios. Calul întoarce brusc înapoi... Oare călăreţul a fost ucis? Nu. Îngheţindu-l printr-o manevră dibace pe duşman, îndrăzneţul călăreţ, viu şi nevăţamat, conduce peste citeva minute la atac, împotriva gardiştilor care şi-au trădat prezenţa, o avalanşă de cavalerişti cu săbiile scoase...

Iată cum, din primele secvenţe ale noului film artistic pentru ecran lat, „Kociubei”, facem cunoştinţă cu personajul lui principal — legendarul comandant militar sovietic, erou al războiului civil, Ivan Kociubei. Filmul, creat după scenariul scriitorului Arkadii Pervenţev, de către regizorul Iuri Ozorov, în studiourile „Lenfilm”-ului, dă viaţă evenimentelor care s-au petrecut cu patru decenii în urmă.

În faţa noastră se deschid paginile biografiei eroice a fostului cioban de altădată, care, devenit comandantul brigăzii de cazaci roşii, a ştiut să adune într-o familie unită pe ostaşii săi, i-a însufleţit cu o mare încredere în cauza dreaptă a revoluţiei, i-a inspirat cu exemplul bărbăţiei sale.

Kociubei a fost totdeauna sensibil şi atent faţă de tovarăşii săi de arme, a ştiut să descopere în ei şi să dezvolte cele mai bune trăsături ale caracterelor lor. Alături de comandantul de brigadă, filmul ne prezintă figura comisarului Kandibin, pe care, la început, Kociubei l-a primit cu neîncredere. Convingindu-se, însă, că omul acesta este într-adevăr curajos şi devotat fără margini cauzei comune, comandantul de brigadă l-a îndrăgît pe Kandibin şi a început să asculte cu luare-aminte părerea şi sfaturile comisarului şi prietenului său.

Kociubei a ştiut, de asemenea, să descopere fondul bun al unui om care, la

prima vedere, părea cu totul străin cauzei revoluţiei, şi anume al ofiţerului alb-prizonier Roi. A văzut în el un om care iubeşte Rusia, l-a crezut şi nu s-a îngelat: Roi a devenit tovarăşul de luptă devotat al lui Kociubei, şeful de stat major al brigăzii lui şi s-a dedicat pînă la capăt luptei împotriva duşmanilor Rusiei sovietice.

Roiul lui Kociubei este interpretat de cunoscutul actor sovietic Nikolai Ribnikov, care a jucat în filme de largă popularitate ca: „Înălţimi”, „Rudă străină”, „Primăvara pe strada Zarecinaia”. El a creat figuri remarcabile de tineri oameni sovietici, de oameni ai muncii. De noul său rol, rol de ordin eroic, actorul s-a achitat în mod strălucit. El a dezlăuit în trăsături fidele, pregnante, personalitatea multilaterală a eroului său, i-a arătat curajul fără margini, bărbăţia lui şi — în acelaşi timp — excepţionala umanitate şi simplitate, spontanitatea sa tinerească şi blîndeţea eroului. Kociubei este încă tânăr şi actorul nu se teme să sublinieze lucrul acesta. Comandantul de brigadă nu are nici 27 de ani impliniţi, nu este prea instruit, uneori face greşeli, dar esenţial este faptul că e devotat din tot sufletul cauzei revoluţiei.

Îţi rămîne întipărită în minte scena întîlnirii dintre Kociubei şi împuternicitul Comitetului Central al Partidului în Caucazul de nord, Sergo Ordjonikidze. În timpul discuţiei, Kociubei, rămas pe gînduri o clipă, îi spune:

— Trebuie să ajung pînă la taica Lenin, să stau de vorbă cu el.

Iar către sfîrşit îl întreabă:

— Ia spune-mi, tovarăşe Ordjonikidze, într-adevăr ai stat de vorbă cu Lenin, aşa cum stai de vorbă cu mine?

— Da, tovarăşe Kociubei — răspunde Ordjonikidze.

— Norocos om eşti, aia e! De cînd e lumea se spune că aia negricioşi sînt norocoşi; or, eu mi-s alburii...

Lui Kociubei îi este opusă figura comandantului de armată Sorokin (interpretat de actorul S. Stankevici), un om care a avut în trecut anumite merite revoluţionare dar care, închipindu-şi că e un mare comandant de oşti, se rupe de popor, se înconjoară cu linguşitori şi indivizi suspecţi, printre care şi un agent al duşmanilor, ofiţerul alb Deverin. Tînzînd să capete putere nelimitată, Sorokin comite o serie de acte teroriste împotriva conducătorilor

sovietici, încercînd să măture din calea sa şi pe Kociubei, care simţise în el pe omul străin de revoluţie. Eşecul acestui aventurist este inevitabil. În cele din urmă, poporul îl demască pe Sorokin, care îşi primeşte pedeapsa cu venita.

La începutul anului 1919 detaşamentul lui Kociubei se retrăgea prin lupte grele spre stepile de lingă Caspica, spre Astrahan. Prost îmbrăcaţi, flămînzii, aproape fără muniţii, ostaşii rezistau bărbăteşte în faţa tuturor greutăţilor. Într-o zi, însă, în stepea tuzăpezită, gardişii albi au izbutit să-l înconjoare pe Kociubei, care era atunci însoţit doar de un mic grup de ostaşi. Kociubei a acceptat lupta inegală dar a pierdut-o duşmanii l-au luat prizonier, bolnav slăbit. Gardişii albi l-au propus lui Kociubei să treacă de partea lor, i-au oferit chiar gradul de colonel, dar el a respins cu hotărîre toate stăruinţele lor.

În finalul filmului, îl vedem pe Kociubei în ultimele clipe dinaintea execuţiei. Episodul este interpretat de N. Ribnikov cu un dramatism zguduitor: el sculpa cu dispreţ în obraz pe ofiţerul alb care a îndrăznit să-l repete propunerea mirsavă de a trăda. Kociubei întîmpină moartea cu neînfricare, cu fruntea înălţată, rostind cuvintele adresate atît contemporanilor cît şi urmaşilor: „Luptaţi pentru Puterea Sovietică!”

Cînd trupele sovietice, în rîndurile cărora vedem mulţi dintre tovarăşii de luptă ai lui Kociubei, intră în oraşelul în care a murit comandantul de brigadă, localnicii le înmînează bileţelul scris de Kociubei înainte de moarte: „Uite ce e, cu mine s-a isprăvit. Hainele mele, dacă s-o putea, rog să le trimiteţi acasă, ca ultimă amintire. Am credinţa că în curînd o să vină Armata noastră Roşie. Să nu mă pomeniţi de rău. Trimiteţi tovarăşului Lenin vorbă că pînă în ultima clipă mi-am dat viaţa pentru revoluţie!”

Filmul „Kociubei” este o emoţionantă povestire-cinematografică despre evenimentele războiului civil din Rusia, despre oameni ale căror nume nu se vor şterge niciodată din memoria generaţiilor viitoare.

Iată-i pe Kociubei, aşa cum apare în interpretarea actorului N. Ribnikov, în filmul realizat de studiourile „Lenfilm”.

Kociubei şi tovarăşii lui de luptă — în dreapta, Silo (actorul I. Sorokin), în stînga, Petinenko (actorul M. Vasiliev). Silo povesteşte că la gară au fost descoperiţi ostaşi răniţi, cărora nuli se dău îngrînire...

În Valea Cucului

Iată: faptul artistic s-a săvârșit. Toma Căbulea a ieșit din paginile scrise și, purtând cu el întreaga înțelepciune populară, snoavele cu tilc și, mai cu seamă, pasiunea activă de a participa la înnoirea socialistă a satului nostru, a trecut pe scenă și, de aici, peste rampă, către sulele spectatorescilor. O dată cu el, poetul Mihai Beniuc a pășit pentru prima oară peste granița ce separă poezia de dramaturgie, determinând fuziunea celor două arte surori într-o comedie poetică, crescută din pământul viu al actualității noastre. „... O portană mine (comedia respectivă — n.n.) așternînd-o sub diferite forme, fragmentar, pe hîrtie, de prin anii 1951-1952, de la un prim contact cu noile realități ale satului de după eliberare” — mărturisește acad. Mihai Beniuc în culeșul program al spectacolului. „De altfel, fără „contact cu realitățile” nu cred că este posibilă literatura, în orice caz cea bună”.

Mărturisirea e revelatoare, deși piesa singură impunea conștiinței spectatorului acest adevăr: valoarea comediei vine din autenticitatea ei. Iar aceasta se exprimă mai cu seamă prin adevărul personajelor și al neobișnuitei frumuseți a limbii pe care o nănuiește scriitorul. Mihai Beniuc a adus în scenă oameni pe care îi cunoaște pînă în cele mai ascunse unghere ale sufletului, cărora le știe reacțiile, acțiunile, răzuințele; el ne-a prezentat satul ardelenesc din Munții Apuzeni, în dinamica luptei dramatice împotriva vechiului, dar și cu hohotul nemilos cu care e înproptat acest vechi. Comedia sa e o comedie dramatică, iar această răsătură, fără a-i absorbi hazul, îi substanțializează miezul ideologic. E, într-un fel, un manifest agitatoric care consacră, prin însăși țesătura sa factică, rolul agitatoric al teatrului: moș Căbulea, țaran sărac, doritor din tot sufletul de a-și vedea satul pe calea propășirii socialiste și amar îndurerat de faptul că un ticălos, strecurat în însăși conducerea întovărășirii lor, împiedică această dezvoltare — cere autorului. El revendică imperativ scriitorului venit în sat să aducă pe scenă, aidoma ca în viață, fărâdelegile petrecute, să le spună direct pe nume. Teatrul va trebui să scoată la lumină zilele rețeaua subterană din at pe care moș Căbulea nu o vede altfel cu puțință de demascat, fără a ști că, între timp, organele de partid și securitate sînt pe

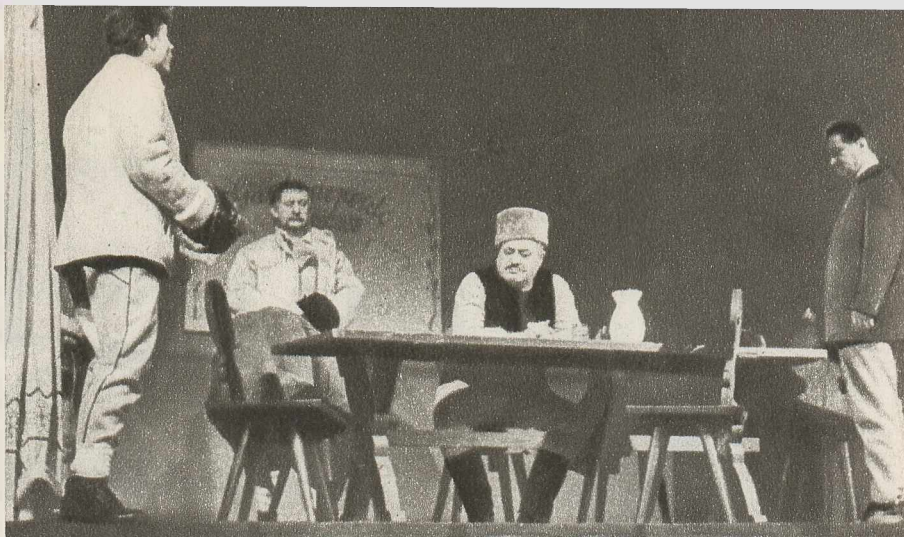
cale de a lichida complotul dușmanilor.

Piesa lui Beniuc e un portret poetic colectiv, scris cu vervă, cu duioșie și asprime, cu pasiune, un portret al satului ardelenesc de azi văzut în numeroase din fețele-i umane. Există în piesă, fie conturate viguros, fie doar sugerate în linii subțiri, pe măsura funcției dramatice pe care o dețin, oameni vii din zilele noastre.

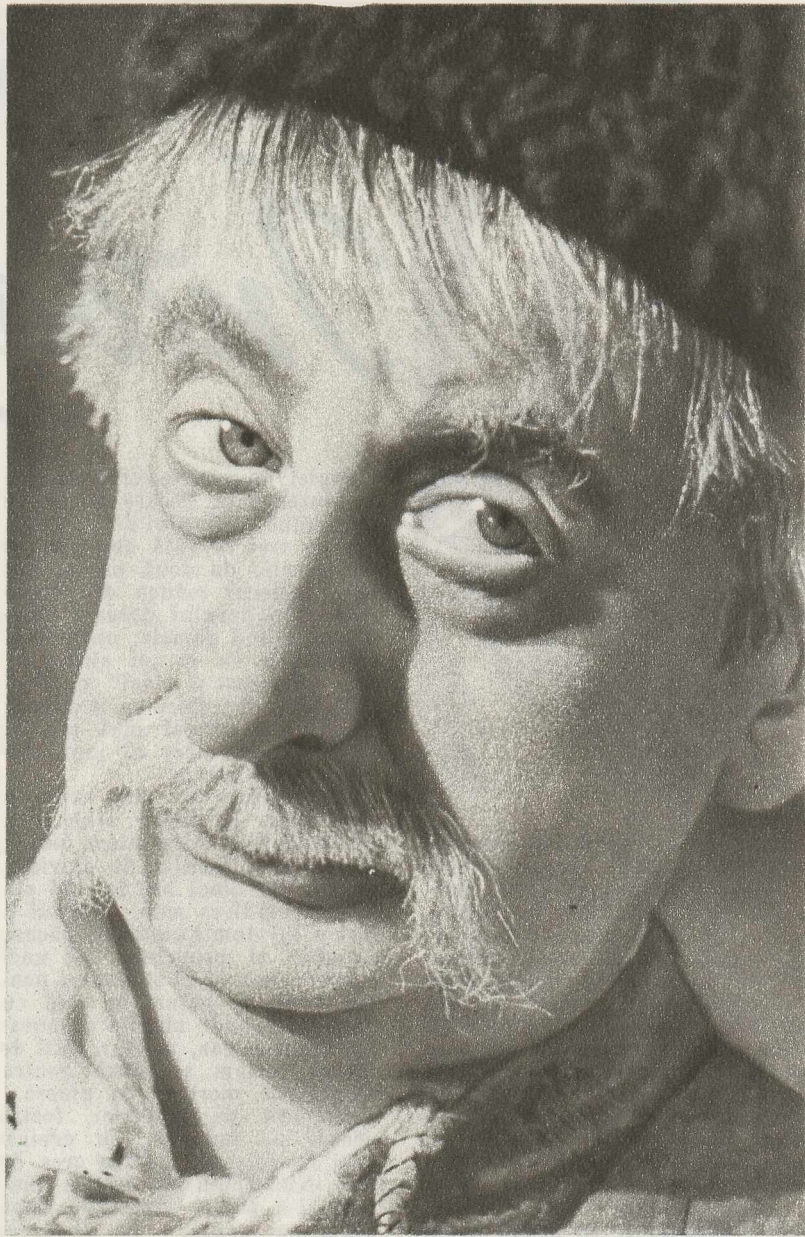
Iată-o pe Cățița, fata lui moș Căbulea, pură și delicată, în care se dezvoltă puternic noua conștiință. Odinioară, Cățița n-ar fi ieșit din țarcul satului ei și ar fi închis ochii fără ca măcar să fi văzut „țugul”. Cățița de azi joacă teatru pe scenă, merge cu echipa pînă hăt departe, în Capitală, orizontul ei cultural își lărgeste tot mai mult dimensiunile și, firește, va fi mereu mai bogat cînd Cățița va deveni nevasta învățătorului din sat, care o îndrăgește. Iată-l și pe acest tînăr învățător, legat de sat și de nevoile lui, ieșind din clasă pentru a se urca pe scenă și a-i învăța și astfel pe oameni care e adevărul. Există în piesă, deși mai sumar prinse, și chipuri ale activiștilor de partid: Todiriță Ciul și Traian Cătărig. Iar alături de toți aceștia, o altă lume, înfățișată cu causticitate satirică, în care ironia nu îndulcește repulsia și ura autorului, o lume pictată în culori tari, violente, lumea „rețelei subterane”: perfida și lacoma Lupoai, doșind în spatele pioșeniei bisericose o imoralitate dezgustătoare; unealta ridicolă Holdemulte, prost și poltron, viclean și fricos; dușmani nemascați ca fugarul Fugăță sau descompusul avocat Hinea etc. Dar poate cel mai mare merit al piesei este autenticitatea și frumusețea morală, lipsa totală de schematism, a personajului central: moș Căbulea. E un merit care acordă piesei un loc sigur în noua noastră literatură dramatică.

★

Cum se și cuvenea, Naționalul a acordat piesei o distribuție de prim rang. Iar partitura dramatică a fost dirijată de maestrul Sică Alexandrescu, care a ieșit în întîmpinarea piesei cu un declarat interes, ba chiar cu pasiune — după cum mărturisește. Calitatea primă a spectacolului o exprimă pe cea mai vizibilă a piesei: realizarea chipului lui moș Căbulea. Vasiliu Birlic creează un tip memorabil în sensul cel mai propriu al cuvîntului. Umorul

Scenă din spectacolul „În Valea Cucului”, prezentat de Teatrul Național bucureștean.

Gr. Vasiliu-Birlic în rolul lui moș Toma Căbulea.

său savuros, în care aflăm surprinzătoare fațete noi ale vervei sale comice, nu duce nicidecum la anemierea mesajului de idei pe care personajul îl transmite și nici nu rezolvă unilateral rolul complex al lui Toma Căbulea. Eroul său e viu, cald, uman. Birlic a dovedit cu acest prilej că e de multilateral și talentat și merită din plin felicitat.

Al. Giugaru Indeosebi, apoi Toma Dimitriu, Radu Beligan, Marcel Anghelescu, Silvia Dumitrescu, Al. Ionescu-Ghibericon, Const. Bărbulescu, Elena Sereda au concurat la realizarea unui

spectacol bun, antrenant, plăcut spectatorilor. Natașa Alexandra, cu talentul ei remarcabil, ar fi putut evita anumite excese de grotesc trivial, iar artistul emerit Niki Atanasie ar fi putut să elimine mult din schematismul interpretării.

Decorurile lui N. Tofan, interesante în sine, abuzează de o stilizare neadecvată, credem, atmosferei atât de autentic țărănești a piesei.

În totul: un succes al autorului și al teatrului.

Sanda FAUR-DIMA

Fotografii de A. MIHAILOPOL

deși asta din urmă are și o secție de sudură. Totuși e atelierul doi... Atelierul doi de lăcătușărie... Și iarăși inima prinsă să-și înmulțască bătăile...

Atelierul doi nu mai era cum îl știuse, deși pe dinafară părea neschimbat. Sala se întinse de la peretele din fund cel puțin de trei ori pe-att. Disparuseră curelele periculoase. („Ai grijă Ionel!”) Geamurile înguste și prăfuite (și soarele prăgea și treacă prin ele, de teamă să nu se murdărească de zgură și fumingine) fuseseră înlocuite cu ferestre mari, luminoase. În locul strungurilor vechi („Is la come de carne; ia seama, băiete să nu-ți prindă un deget!”) sfin acum mașini moderne, sovietice românești, cehoslovace, germane, minate de curent electric. Nu mai este nici soba ruginită de fier, acolo în colțul din stînga. („Mai îndoa-o, puștiule cu talaș, că ne-au amortit degetele!”) Caloriferele, vîrîte în zidurile vopsite cu ulei, dau căldură molcomă, plăcută. Și difuzoarele — trei — care transmit o melodie veselă...

Iată-l pe moș Cristache! Nu ieșit încă la pensie? Se ține bine. Cum îl privește moșul de curios peste rama ochelarilor! Nu l-a recunoscut încă. Cînd s-au înclinat înția oară — da, sînt chiar douăzeci de ani de-atunci! — nea Cristache i-a prins bărbia cu două degete: „Mă, flăcăule! Dacă vrei să-nveți strungărie, să te ceri ac la noi, la atelierul doi... Să nu te schimbe. Că ogarul cu mulți stăpîni nu prinde iepuri”. Bietu moș Cristache! Îl lua cîteodată „Ai mîncat, mă?” De rușine, că să-i spună? „Am mîncat!” „Stă atunci într-un picior și cu ochii închiși!” Îl lua în cîte-o simbat, după „leafă” la „Noroc” și plătea o mîncare.

Cestălalț care urmărește atenția piesa de metal, modelată de Rănghețel II, este tovarășul Costic Mateescu. Prin '42 strîngea banii pentru comunistii aflați în lagăr și închisori, la Tg. Jiu și Aiud. A primit și el o listă de la Mateescu. Dar mai înainte l-a dăscălit vreo trei zile ca să înțeleagă bine de la cine și cum să ia banii și mai cu seamă în ce fel să-și noteze suma și oamenii care i-au dat...

Este aci, de față și Vrabie, ce iute de fire. Mitică Vrabie, care după a treia mufă mușcată preadinc de cuțitul de vidia, trîntit piesa de pămînt strigînd furios: „Mă! Tu ai să te faci strungar cînd mi-o face mi direcția case...”

A sărit atunci moș Cristache „Dă-mi-l mie, că-l învăț e meserie fără *nervicale*...”

L-a învățat, însă, tot Vrabie. Că avea inimă de aur și doagura de fier. Mitică Vrabie, care și-a făcut acum cinci ani casă din cărămidă arsă în Dămăroaia.

Tovarăși!

Zbirnițitul motoarelor a tăcut. Ultimul strung a icnit scurt, apoi a amuțit și el. Treizeci de perechi de ochi se îndreaptă spre șefii cadrelor și înăruul de lîngă e care le zîmbește timid, încurcat.

Tovarăși — reia șeful cadrelor, vă prezint pe noul inginer care va conduce atelierul de lăcătușărie, aci, unde a cerut să repartizăm. Cîțiva dintre voi poate își vor mai aduce amînt de el căci tot în atelierul acest și-a făcut ucenicia...

Întoarcerea

de Maria ARSENE

Ilustrație de Pito RUBIN

lunguieț, cu scoarțe verzi, cu care se prezenta în fiecare sfîrșit de săptămîină casierului de la uzină. Pentru trei la sută comision și un mezelic de două ori în opt zile, casierul scădea din chenzina muncitorului datorită făcătă, rotunjind sumele, oprindu-și diferențele de la „și cincizeci” ori „douăzeci și cinci” de bani pînă la un leu. Ceea ce îi aducea și lui un norocel mai mititel pe lîngă cel mare al jupînului firmei „La noroc”.

Peste drum se află acum o casă mare cu patru etaje. Jos, s-a deschis o Alimentară nouă; etajele sînt locuite de chiriași. Să tot fie cinci ani de cînd s-a înălțat clădirea asta. Terenul a fost a lui dom' Lumînare, băcan, stămbar și proprietar al unei curți cu han și al salonului pentru nunți și baluri în rînd cu dughenele, unde slugile dumnea-lui vindeau gaz, muștar, fitil de lampă, salam și pînză pentru cămăși de mort și de ginere...

Năpădit de amintiri, fostul ucenic s-a înapoiat, cu aceiași pași înceți, spre poarta grea de fier. Nici acum n-a intrat. Portarul l-a privit curios de după geamlicul cabinei. La douăzeci de metri depărtare se află clubul uzinei. Dinăuntru se aude radioul cîntînd. Un afiș anunță programul-concert de astăseară, altul, filmul de mîine, iar pe un panou sînt trecuți, cu nume și fotografii, cei care își vor disputa titlul de campioni pe raion ai tenisului de masă.

Clubul are trei etaje. Intrarea se face pe zece rînduri de scară, largă, de marmură. De marmură este și placa prinsă pe zidul frontal: „...căzuți cu fața la dușmanii în cea de-a doua zi a grevei dusă pentru pace, pentru pîine și libertate...”

Cînd l-a adus taică-său de la țară ca să-l bage ucenic la uzină,

S-a oprit în dreptul porții. Aceiași curte dreptunghiulară, aceiași atelier de lăcătușărie, cu zidurile de cărămidă arsă, aceleași birouri pe stînga, lîngă trotuar; aceeași poartă masivă din fier forjat, cu stele de alamă. Dar prin zăbrelele ei vechi se zărea în fund o clădire nouă; halele moderne. În dreapta uriau macarale. Două benzi rulante transportau cărămizi la etajul trei al unui bloc în construcție...

A pornit apoi încet de-a lungul trotuarului. În colțul acum nivelat și cu un rondou de flori, prins în perimetrul uzinei, se afla... Sînt chiar 20 de ani de-atunci? Parcă-l vede. Scundac, chel și cu brîu îngust de piele sub șortul verde.

Dom' Pandeale era proprietarul circumi-birt „La noroc”. Jupînul servea doar patru feluri: ciorbă de burtă, tocană națională, ghiveci de post și iahnie de fasole. Băutura era obligatorie.

Credutul nu se refuza celor care-l cereau. Dar pentru asta clientul trebuia să aibă cel puțin un an de zile vechime în uzină și să consume regulat. Adică în fiecare zi. Domnul Pandeale îl ridică atunci la rang de client vechi și-l însemna în catastiful

CÎINILOR, VREȚI SĂ TRĂIȚI VEȘNIC?

de Al. ANDRIȚOIU

Proiectelele hitleriștilor izbutiseră să bombardeze, tacticos și topografic, capitala Marii Britanii. Vocea sacadată și răstită a lui Goebbels promitea că bombe vor cădea, cu aceeași dărnicie, deasupra Washingtonului și Moscovei, în timp ce oamenii de știință se căzneau, în umbra pistolului, să nască alte arme înspăimântătoare. A venit însă epopeea Stalingradului și a răsturnat toate planurile criminalilor din Reichstag. Grăbind victoria asupra hitlerismului, Stalingradul a salvat de la imicire nu numai cupolele aurite ale Moscovei, ci și zgirie-norii New Yorkului și comolele din British Museum.

Cu toate acestea, printr-o ciudată răstălmăcire a istoriei, Stalingradul are un răsunet u totul neplăcut în urechile oficialilor din etățile capitalului. Mai mult chiar — literatura care încearcă să evoce evenimentele din rașul de pe Volga estesusupusă inchiziției moderne a cenzurii. În orice caz, editorul capitalist se ferește ca de nitroglicerina de cărțile care pomenesc despre acel strălucitor prolog l victoriei. Un astfel de destin l-a avut și artea juristului austriac Fritz Wöss intitulată semnificativ: „HUNDE WOLLT IHR WIG LEBEN?“ (CÎINILOR, VREȚI SĂ TRĂIȚI VEȘNIC?). Cuvintele din titlu apar, după cum se știe, regelui prusac Friedrich II-lea și ele fac legătura istorică dintre aventurile sinistre ale celor trei reichuri, aventuri care au sfârșit deopotrivă de catastrofal. Cuvintele titlului sînt, însă, totodată un memento pentru oricare alt aventurier al „spațiului vital“ care își va pregăti declinul total într-un eventual „Drang nach Osten“.

Fritz Wöss n-a avut niciodată veleități de criitor. Incurcat prin coduri colbăite, el a avut ambiția să ajungă un bun jurist. Cum însă jurisprudența este, prin definiție, legată e adevăr (atunci cînd nu e măsluit!), tinăul Wöss a plecat pe front nu numai să ucidă, i poate și să afle adevărul. Asta se întimpla n anul de grație 1940, cînd Wöss purta gradul e locotenent de artilerie. El a parcurs, în as cu frontul, mii și mii de kilometri, și a ăzut mii și mii de camarazi murind. I s-a ărut însă ciudat că toți acești camarazi nor automat, executînd orbește un ordin — ă creierele lor își încetaseră cele mai importante dintre funcțiuni și că sentimentele or cedaseră unor instincte primare. S-a ntîmplat însă ca unul dintre muribunzi să i e adreseze cu următoarele cuvinte dureroase: *Prin tăcerea mea eu trebuie să mint! Dar voi, lacă veși trăi pînă la sfîrșitul războiului și lacă vă veși întoarce teferi acasă, aveți datorită ă dezvăluirii lumii adevărul strîgîndu-l sus și are pentru ca să-l audă și să-l cunoască toți amenii“*

Din aceste cuvinte izvorăște romanul „Cîinilor, vreți să trăiți veșnic?“. Pentru că ritz Wöss a avut norocul să se întoarcă eafăr acasă. N-a avut însă și norocul să-și ăsească liniștea mult așteptată. Cuvintele amaradului de odinioară îl tulburau și-i alncau nervii. Și astfel juristul Fritz Wöss, ercetător legal al adevărului, s-a trezit în ăța hirtiei și a ajuns, vrînd-nevrînd, scriitor.

O dată isprăvită, cartea a fost pusă în mina lui editor. Apoi a altuia, și-a altuia, și-a ltuia. Dar nici unul n-a vrut (sau poate n-a utezat) s-o tipărească. Atunci juristul austriac a hotărît să și-o tipărească pe cont propriu, aventurîndu-și în această întreprindere emerară suma de 100.000 de șilingi. Iată, însă, că romanul a atins, în timp record, cea le-a patra ediție și a fost tradus în alte imbi.

Autorul nu e, cum s-ar zice, dintr-ai noștri. Nici măcar nu cochetează cu stînga. Sînt în oman pagini de o limpede obiectivitate, de in veritabil realism, care surprind pregnant ălbăciția și automatismul armatelor prusace. Sînt în roman și pagini care ne privesc direct e noi, romîni, intrucît Fritz Wöss funcțio-

nase în postul de ofițer de legătură între comandamentul german și divizia a 20-a romînă.

Încă din primele pagini ale romanului, autorul vede inutilitatea prezenței trupelor germane în stepele ruse: „Numai cu două săptămîni în urmă (notează el) era aici o insulă germană, deși din punct de vedere geografic era și atunci Rusia“. Constatarea merge mai departe insistînd asupra destinului care-i paște pe aventurieri: „Nemții mai sînt încă tot aici, dar ei stau sub zăpadă, și morții nu mai vād nimic“. Domol, dar dens, romanul se desfășoară pigmentat cu astfel de cugetări chinuitoare. Iată patru prizonieri germani de cinuri deosebite, la interogatoriu. Ei se trezesc în fața scriitorului Plivier, venit să se „documenteze“, participînd activ la bătălia de la Stalingrad. Lui Wöss îi cade sub peniță încă o cugetare trist e adevărată. La întrebarea dacă a fost sau nu național-socialist, el își răspunde sieși: „Național-socialismul ține numai de dezrădăcinați“.

Autorul romanului „Cîinilor, vreți să trăiți veșnic?“ dezvăluie, pe pagini întregi, haosul cumplit ce domnea în rîndurile cotropitorilor bătuiți la Stalingrad.

În mijlocul dezastrului, apare mai pregnant chipul bestial al hitleriștilor, care se comportă ca niște fiare turbate chiar și față de romîni, socotiți de ei „prieteni“. În retragere, camioanele germane refuză să ia romîni. Cînd, totuși, aceștia se cațără și vor să se urce cu tot dinadinsul, „prieteni“ germani îi lovesc cu baionetele peste degete.

Dezvăluirile cuprinse în carte reprezintă un zdrobitor act de acuzare al aceluia care, socotindu-se predestinați să subjuge lumea întreagă, au împins la moarte, în numele unei cauze infame, milioane de oameni, între care și zeci de divizii de soldați romîni. Eroul romanului, Wiesse (recunoaștem în acest nume pe însuși Wöss), ajuns ofițer de legătură cu divizia a 20-a romînă, constată de la început că trupele romine erau supuse aceluiași tratament discriminativ și în ce privește echipamentul și muniția. „Întreaga divizie nu are nici o piesă de artilerie grea, în afara unui tun anticanc de 3,7 cm, care e ridicol să-l folosești împotriva tancului sovietic T. 23“. În toiu viscolului soldații romîni sînt „echipați“ într-un hal fără de hal. „Dar uniforma generalului Tătăranu — arată Wiesse — este croită dîntro-stofă fină, după un model englezesc“. Cu acest echipament deficitar, divizia romînă a fost trimisă de comandamentul german să acopere porțiunea cea mai importantă și cea mai anevoioasă a frontului de la Stalingrad. Loialitatea îl obligă pe Wiesse să ceară muniții de la comandamentul german. Din păcate, promisiunile grase ale compatrioților săi se dovedesc a fi o minciună sfruntată. Dezamăgit, Wiesse are un solilocviu amar și, cuprins de dezgust, devine pe zi ce trece mai sceptic. Scepticismul lui crește pînă la superlativ cînd, în loc de tunuri, i se trimite vin, brichete și praf împotriva păduchilor. Wiesse cugetă, din nou, cu amărăciune: *„Aștia vor să te cumpere cu o pungă de praf împotriva păduchilor și să te focă docil“*.

Comandamentul german găsește, în schimb, o altă armă cu care romîni trebuie să lupte contra sovieticilor. Nu tunul, nu mitraliera, nu grenada — ci ura. Un superior german îl sfătuiește pe Wiesse să nu uite ca în fața ro-

minilor să-i numească pe ruși totdeauna bolșevici. Ura, spune el, să le înăbușe teama.

Minciunile prusacilor se țin lanț. „Comunică-i dlui general că, în momentul în care pornește atacul, poate... să... conteze pe sprijinul nostru“. De fapt, Tătăranu se sprijinea pe neant.

Scepticismul lui Wiesse trece, treptat, în indignare și furie. Cîțiva soldați germani și numeroși soldați romîni tinjesc, lîhniți de foame, în preajma unui depozit german cu alimente. Un subofițer S.S., căruia i-a fost dat în pază depozitul, vrea să-l dinamiteze și să arunce alimentele în aer. De ce? Pentru că așa era ordinul. Toate lămuririle lui Wiesse se vădesc inutile: subofițerul nu are creier, el execută automat și orbește ordinele. Soldații flămînzi rămîn fără alimente.

Intr-o astfel de situație lamentabilă, cercul trupelor sovietice se strînge și generalul von Paulus emite un document secret prin care definește situația drept defensivă. În mod indirect, documentul recunoaște încercuirea și pericolul de moarte pentru 300.000 de ostași. Dar nici această situație, clar dezastruoasă, nu este scutită de talmăciri tendințioase. Minciunile merg pe picioare și se străduiesc să îndulcească pericolul. Armatele germane incendiază totul și bat în retragere. „Mai bine însă decît orice indicatoare, incendiile dezvăluie rușilor direcția retragerii“.

Dar retragerea este barată de Armatele Roșii, care desăvîrșiseră încercuirea. Autorul revine la ancheta din birou, la fatlănirea cu scriitorul Plivier și la promisiunea comună a celor doi voluntari — că vor scrie fiecare o carte despre evenimentele de la Stalingrad.

Povestit și inserat cu citate, acesta ar fi subiectul romanului „Cîinilor, vreți să trăiți veșnic?“. După cum se vede, întîmplările sînt luate cronologic și aliniate cu acel obiectivism burghez care ne este arhicunoscut. Nu se poate spune că autorul este un adept al marxismului, deși el recunoaște superioritatea morală și tactică a ostașilor sovietici. De ce atunci editorii vienezi au refuzat cu încăpăținare tipărirea cărții lui Fritz Wöss? De ce amintirea Stalingradului tulbură anumite cercuri occidentale? Fiindcă nu departe de Viena, dincolo de Elba, se află orașul Bonn. Și fiindcă în acest oraș Bonn stau în fruntea Bundeswehrului căpetenii fasciste care au simțit pe propria lor piele experiența recentului război mondial. Or, numai pomenirea numelui Stalingrad electrocutează nervii acestor căpetenii prusace. Iată de ce lorzii parlamentari au uitat că Stalingradul a cruțat de la pieire „British Museum“-ul și iată de ce Pentagonul a uitat că tot Stalingradul a cruțat la urma-urmei, și zgirie-norii americani. Dar ceea ce ei au uitat (adică, mai bine zis, simulează că au uitat) le reamintește fără cruțare Fritz Wöss, martor și participant la dezastrul hitlerist de la Stalingrad. Iar mărțuria lui scrisă este un aspru avertisment dat celor care n-au tras învățămintele cuvenite de pe urma lecției de la Stalingrad.

Imaginea deznădejdi în liniile germane. În zilele dezastrului hitlerist de la Stalingrad...

ULTIMUL BIRJAR

— povestire științifico-fantastică —

de V. SAPARIN

(Urmare din numărul trecut)

— Pasionantă problemă! — exclamă tinărul. Dumneavoastră vă dați seama? Aceasta se cheamă: „toate din tot“.

— Sunt multe lucrurile acestea pasionante — reluă rîzînd pasagerul în vîrstă. Dar iată întrebarea: care dintre ele să fie traduse în realitate?

— Acelea care sînt mai raționale — interveni deodată un pasager care ședea în colț.

— Și ce trebuie considerat rațional? — se întoarse tinărul către el. Care este criteriul?

— Ei, de exemplu, consumul de muncă omenească. Aceasta, desigur, în primul rînd. Apoi consumul de energie. Fără generalități, se înțelege, ci ținînd seama de balanța generală a acestui consum, în perioada de timp dată. Apoi complexitatea și dificultățile de transport. Și ce-o mai fi încă...

— O, ripostă tinărul intrucitva decepționat — dv. sinteți dintre aceia care calculează tot ce există pe lume...

— Lucrez la Biroul de Planificare — se înclină pasagerul cu un zîmbet șiret. Și adăugă încetșor:

— Știți, noi nu ne scumpim la diverse experiențe, oricît ar fi ele de îndrăznețe și de orice proporții ar fi. Dar...

Își examinează interlocutorii, ca și cum ar fi vrut să se convingă că tema îi interesează și continuă:

— Cînd e vorba de exploatarea normală, aici are cuvîntul matematica. Luați ca exemplu stăvilarul peste strîmtoarea Behring, cu pompele sale, care mută apele oceanului Pacific în cel Arctic. Dacă privim prin prisma actualității, construcția aceasta nu mai e atît de desăvîrșită. Gîndiți-vă: pentru a menține un climat călduros în emisfera nordică trebuie obținut minereul de uraniu, apoi trebuie extrase din el materialele dezintegrabile care urmează să fie transportate la stăvilar, pentru a încălca reactoarele. Desigur, aproape toate aceste operații se fac automat. Aproape, dar nu toate. În această direcție mina-automată din Iakutia se află pe o treaptă mai înaltă. O dată pusă în funcțiune, ea va lucra 51 de ani, fără nici un fel de intervenție a omului. Dar ce să mai vorbesc despre altele? Iată, nu mai departe, avionul nostru — încheie el pe neașteptate — e în mare măsură învechit...

O fată cu cozi blonde, îmbrăcată într-o rochie ușoară, ascultînd cu atenție convorbirea, examinează interiorul salonului.

— Nu mă refer la confortul pasagerilor și nici la calitățile de zbor — reluă, zîmbînd fetei, funcționarul de la Biroul de Planificare. La altceva mă refer. V-ați întrebât, oare, vreodată ce rol are pilotul?

Igor tresări. Apoi se depărtă spre fundul coridorului.

— Pilotul? — întrebă fata. În glasul ei răsuna o ușoară mirare. Dar el stă undeva acolo în cabina sa. E invizibil...

— Nu numai că e invizibil dar e și de prisos, căci nu face nimic. Și, știți, aceasta e una dintre cele mai interesante probleme ale timpului nostru. Cît timp în înălțime se vor petrece defecțiuni, asemănătoare unor care au mai avut loc, cîndva, undeva, puteți să vă bizuiți liniștiți pe aparat. Dar, dacă se petrece ceva neprevăzut, nemaiîntîmpnat, o defecțiune pentru care în „memoria“ aparatului nu există analogie, acesta e neputincios. Tocmai din cauza aceasta zboară un pilot calificat. Sute de piloți pierd timpul prin aer, făcînd doar un fel de gardă, în loc să fie preocupați de o activitate creatoare, așa cum se cuvine oamenilor. Orice amestec în activitatea aparatului reprezintă un fapt cu totul izolat. Căci tuturor aparatelor li se aduc modificările necesare pentru ca o defecțiune o dată petrecută să nu se mai poată repeta niciodată. În felul acesta, după fiecare întîmplare neobișnuită, eventualitatea unei de-

fecțiuni în aer devine tot mai puțin posibilă. Iar piloții au... tot mai puțin de lucru.

— Ei, mai face desigur cîte ceva și pilotul — ripostă fata. Cîte teste, dictează, poate compune un poem. Dar, e clar, aceasta nu o rezolvare a problemei...

— Eu vreau să spun un singur lucru — spuse, jumătate în glumă jumătate în serios, pasagerul mai în vîrstă — piloții vor exista veșnic pe avioane. Pentru că dacă există posibilitatea, măcar a unei singure catastrofe, la zece ani, pe toate liniile aeriene, Controlul Securității Zborului va decide ca pe toate avioanele să se afle piloți în permanență. Eu m-am lovit de acest mod de organizare... îl cunosc.

— Se îngrijesc de pasageri — răspunse funcționarul Biroului de Planificare. Și, în principiu, au dreptate. Sarcina însă...

În acel moment Igor simți trei lovituri ușoare în piept; era chema de mașina de comandă. Prima oară în ultimii doi ani.

V.

Chemarea nu era în legătură cu vreo defecțiune. Cînd intră în cabină, lampa verde semnaliză: „Totul e în ordine“. Igor se așeză în fotoliu și observă cu atenție tabloul. Prin limbajul mut al semnelor, mașina comunica tot ceea ce se întîmplă, precum și măsurile de rigoare luate. „Sistemul de răcire“ — citi el pe tablou. „Mașina nu e alimentată cu soluție frigorifică“ — raportau semnalele în continuare. „Pompa funcționează normal“ — semnalizau incurajator altele. „Defecțiunea e la conductă“ — conchidea mașina. Și raporta „Conducta a fost desfundată“. „Soluția curge din nou“.

Ei, cu un fleac ca acesta se descurcă și un copil. Așezat în fotoliu Igor se adînci în gînduri. Trei lovituri ușoare în piept îl readuseră însă la realitate. Se aprinse o lumină portocalie. „Soluția frigorifică nu ajunge la mașină!“ — citi el. Așadar, defecțiunea fusese înlăturată dar provizoriu. Repede, incomparabil mai repede decît ar fi făcut-o el, mașina controlă fiecare sector al sistemului de alimentare și conchise pe neașteptate: „Totul e în ordine“. Cu toate acestea semnalul „Nu funcționează sistemul de alimentare cu soluție frigorifică“ continua să strălucească viu. Motoarele se făceau și ele simțite. „Suprîncălzirea pereților camerei de explozie“ — comunica, alarmat, semnalul de pe tablou.

Igor simți cum mîinile i se întînsă seră mecanic spre claviatura tabloului de comandă. Dar el nu avea dreptul să intervină; era aprins semnalul portocaliu. Mașina concepea mai repede decît ar fi făcut-o Igor ceea ce trebuia întreprins. Licăriri: lămpile de control ale aparatelor Mașina hotărîse să controleze dacă aparatele de semnalizare sînt în perfectă stare. Bravo, mașină! Justi hotărîre! Și în timp ce el abia și gîndise la lucrul acesta, mașina și verificase întreg sistemul de semnalizare. Totul se dovedea a fi în ordine; doar la indicatorul de funcționare a pompei era ceva neclar.

„La dracu' cu aparatul, trebuie pusă în funcțiune pompa de rezervă!“ — gîndi la nimereală Igor. „Doar motoarele se încălzesc...“

Se ridică din fotoliu. „A fost pusă în funcțiune pompa de rezervă“ — citi el cu ușurare.

De astă dată mașina ajunsese și ea la aceeași hotărîre, dar cu o zece cime de secundă în urma lui Igor Desigur, ea tria mai întîi calm și metodic toate variantele, apoi, comparîndu-le unele cu altele, le înlătura pe toate cele greșite. Pe cînd lui Igor ideea aceasta îi venise prima în minte, aproape ca o pornire impulsivă. Remarca îi dădu o mulțumire adîncă: în fond repurtase o victorie asupra mașinii. Iată, ce înseamnă experiența vie, omenească.

chiar dacă nu e perfect elucidată, experiența concentrată în celulele creierului și în mușchii mîinii sale care se întînesc singură către butonul „Pompa a doua“. „Ei, drăcia dracului, uite că și piloții sînt buni la ceva“...

Lampa ardea acum calmă, cu o lumină verde dar el tot mai ședea în fotoliu. Motoarele semnalizaseră demult că temperatura e normală. Tabloul indica vădit că pilotul e cu totul de prisos în cabină. Și, totuși, Igor nu se grăbi să plice. Trăise senzații extrem de rare, nu atinsese nici un buton și cu toate acestea parcă ar fi condus, aparatul. Joacă? Fie și joacă! Dar aceasta e joacă de-a munca, de-a munca pilotului, care îi este contraindicată în virtutea sarcinilor sale.

Deodată lampa de semnalizare se aprinse în culoarea portocalie. Pentru a treia oară. Așa ceva nu se mai întâmplase în decursul întregii istorii a liniilor transcontinentale. Era limpede că avea de-a face cu un fapt neobișnuit.

Adevărata surprindere o încercă însă când privi tabloul: „Cea de-a doua pompă e defectă“ — constata aparatul cu un calm impersonal. Cum? Și cea de-a doua pompă a fost scoasă din funcțiune? Situația e gravă, căci o a treia pompă nu există...

Se lumină ecranul manipulatorului. Mașina se apucă de reparat. Igor văzu pe ecran cum mâinile mecanice pipăiau cu repeziune pompa, închisă într-un spațiu restrâns, în care n-ar fi putut ajunge mina omului. Ei drăcie! Totul era în regulă.

„Scoate capacul!“ — aproape că strigă Igor, dar între timp, degetele mecanice și executaseră operația. Ele pătrunseseră înăuntru și făceau tot ceea ce Igor ar fi putut doar concepe. Cu toate acestea, defecțiunea nu fu îndepărtată.

„Conducta inferioară“ — îi fulgeră prin gând lui Igor. Întârziase. Degetele înșurubaseră capacul, cu o viteză ce nu permitea să le urmărești mișcările, și trecură la conducta inferioară, desfăcând, curățind și remontând tot ce le cădea în cale. Mașina făcuse o mie de operații de asigurare. Dar unele cu totul inutile. Iar timpul se scurgea...

Creierul electronic se zăpăcise.

Igor simți că și lui încep să i se încurce gândurile. Ce să facă? Deodată îi trecu prin minte că poate s-a înfundat tubul de legătură. Tubul acela scurt ce unește ambele pompe: cea de bază cu cea de rezervă. Se gândise la aceasta doar pentru că o dată, întrecându-se cu un tovarăș în jocul „Imaginația logică“, și folosindu-se pentru aceasta de schema convențională a motoarelor avionului, născocise singur defecțiunea și-și silise partenerul să o descopere pe baza unor indicii ocolite. Da, partenerul fusese Aleksei! Atunci Igor ciștigase un punct. Leoșka, cel repede în gândire și imaginație, nu reușise să ghicească! Acum ca și atunci, el desfunde mai întâi întreg sistemul de răcire, iar apoi puse în funcțiune și cea de-a doua pompă. Dar tubul de unire, un fel de apendice scurt doar de câțiva centimetri, fu uitat și rămase nedesfundat.

Mașina, desigur, nu știa nimic despre aceasta. Ea făcuse totul în afara unei singure operații, simple, dar neapărat necesare în situația dată. În sfârșit, epuizând toate resursele de care era capabilă, mașina se dădu bătută. Se aprinse semnalul roșu de alarmă.

E timpul! Igor se înclină înainte... Motoarele erau ca înnebunite. Dar, deodată, auzi un ordin care-i răsună în urechi ca o lovitură de trăsnet:

— Să nu faci nimic!

Buimăcit, privi în jur.

— Nu interveni! — reluă glasul.

Apoi Igor auzi o bătaie slabă, foarte slabă, în interiorul aparatului din masă plastică, ce fusese instalat în cabină înainte de decolare.

Butoanele de pe tabloul de comandă începură apoi să se miște singure, de parcă un om invizibil le-ar fi atins cu mâinile. Ecranul fu luminat din nou. Sistematic, aproape omeneste, cineva căuta defectul.

Dar acest „cineva“ nu știe despre tubul de unire! Acest lucru îi este cunoscut doar lui Aleksei. Igor se ridicase din fotoliu, însă fu din nou oprit de un ordin:

— Nu te mișca!

Se dovedi însă că omul invizibil știa despre tubul de legătură. El puse în funcțiune compresorul, desfunde tubul și, după cum socotește și Igor, sistemul de răcire începu să funcționeze imediat.

Era și timpul! Igor își șterse fruntea brobonată de sudoare. Încă vreo câteva minute și motoarele ar fi fost scoase din uz...

— Da, ajung emoțiile pe ziua de azi!... Se așază puțin pentru a se liniști. Totul funcționa normal. Într-un târziu părăsi cabina. Pasagerii erau ocupați cu diverse indeletniciri, fără măcar să bănuiască ceea ce se petrecuse în cabina pilotului.

În numai șapte minute!

★

— Iată, o asemenea experiență facem chiar acum — spunea, în cursul discuției în care era angajat, funcționarul de la Biroul de Planificare, uitându-se la interlocutorii săi cu privirea-i vie și strălucitoare. Desigur, cu aprobarea totală a Controlului Securității Zborului. Dar, se pare, că aterizăm...

Nava pierdea înălțimea. Igor intră din nou în cabină și rămase acolo într-o tăcere desăvirșită, pînă ce roțile se opriră în dreptul liniei trasate pe aeroport. Toate ușile se deschiseră automat.

VI.

De astă dată, vibrotonul se nimeri de o construcție învechită și Igor se deșfătă în voie, apăsînd butoanele de comandă. Dar, lucru ciudat! — aceasta nu-i mai producea plăcerea pe care o simțea înainte.

Mai mult: găsi chiar că manevrarea claviaturii îi dădea o senzație neplăcută. De dimineață zburase mai ușor. Mâinile îi erau libere, gândurile la fel, aripile se supuseră aproape inconștient dorințelor sale. Fusese parcă un zbor în vis. Zbor? Da, atunci dimineața, avusese senzația zborului. Acum, parcă se bălăbănea doar prin aer. O operație obișnuită de transport, pe care o fac de obicei aproape toți cetățenii pămîntului, la fel cum în trecut, după cum poți vedea în filmele vechi, se mergea la lucru pe bicicletă.

Aleksei ședea într-o încăpere micuță, înaintea unui tablou de comandă — copia fidelă a aceluia în fața căruia Igor trăise acum o oră clipe de emoție. Alături, se afla încă un fotoliu și încă un tablou de comandă.

— Iată cum zbor eu — spuse Leoșka, cuprinzînd cu un gest larg întreaga încăpere. Fără să mă mișc de pe pămînt.

— Il privi pe Igor și rîse.

— Numai că eu nu mă joc... — adăugă el. Conduc în același timp 100 de avioane. În consecință, am de o sută de ori mai multe ocazii decît tine să mă amestec în activitatea mașinilor. Astăzi am mai cerut încă 10 raiduri, abia i-am convins. Mi-am montat un tablou de comandă de rezervă. Aceasta, pentru cazul cînd au loc simultan două defecțiuni, conform teoriei probabilității...

— Ah, teoria asta — dădu Igor din miini. Azi m-am izbit de ea în practică.

— Da, transcontinentalul tău se află printre aceste 10 aparate noi. Îmi închipui cît ai fost de decepționat cînd ai aflat că nu e nevoie să-i ajuți mașinii! Asemenea senzații au încercat, fără îndoială, și ultimul birjar sau ultimul șofer. Ți-ai mîncat mîlaiul Igorik!

— Dar mie îmi place să zbor!...

— Dar cine nu zboară acum? Și prin ce se deosebește senzația pilotului de cea a pasagerilor? Dorești senzații reale? Intră ucenic la mine. E drept, n-o să mai zbori. Pentru profesia mea, zborul ar fi un lux cu totul inutil. Dar e o muncă interesantă. Ține seama, oricum, că în anul viitor toți piloții vor fi scoși de pe avioane. Chiar și încercările se vor face automat — printr-o instalație-program.

Fața roșcovană a lui Leoșka ridea, pistruii parcă se măriseră, nasul îi strălucea... Deveni serios:

— Tu, Igor, ești doar specialist și în alte domenii! Poți alege! La urma urmei vei fi biolog aerian. Doar rezervația ta e destinată să fie cercetată din văzduh. Te încredințez că situația nu e nici pe departe atît de tragică cum îți pare...

...În orice caz! Ce se va schimba? Senzațiile pe care le ai cînd conduci mașina? Aceste senzații vor spori chiar dacă Igor va începe să facă de gardă pe pămînt. Zborul? Zbor mai minunat decît vibrotonul, fără tablou de comandă, nu a cunoscut încă lumea.

Romantismul? Da, romantismul e necesar! Dar îl poți găsi în orice muncă. Și în ceea ce face Leoșka e foarte mult romantism, deși el nu vrea s-o recunoască.

★

Igor ieși în stradă și chemă un vibroton. Sosi unul învechit, naiv, romantic, cu butoane fixate pe un tablou minuscul de comandă. Îi trecu prin cap un gând caraghios: să-l gîdile după urechi!... Așa cum făcea cînd era copil, cu Vaska măgărușul. Măgărușul Vaska și balta în care se înmulțeau mormolocii, jucaseră un rol important în deșteptarea pasiunii sale pentru biologie.

Scumpă copilărie! Scump buton, caraghios și tragic... Se așază în fotoliu și puse degetul pe claviatură.

— Zboară! — ordonă el.

Fotoliul rămase nemișcat.

— Zboară — repetă Igor.

Fotoliul nu se clinti.

Atunci apăsă pe un buton minuscul care se înfundă ușor. În spate se deschiseră aripile.

Vibrotonul își luă zborul.

"OTHELLO" LA OPERA DIN BUCUREȘTI

Puține episoade biografice sînt mai bogate în semnificații ca acel deceniu din viața lui Verdi, cunoscut sub numele de „tăcerea maestrului”. Septuagenarul încărcat de glorie, sărbătorit pretutindeni ca cel mai mare creator de operă italiană, nu mai scrie nici o compoziție vreme de zece ani și cînd toți comentatorii sînt convinși că Verdi și-a epuizat forța creatoare, apar pe rînd, *Othello* și *Falstaff*, capodoperele vieții sale! „Tăcerea maestrului” a însemnat adunarea forțelor pentru ultimul și cel mai mare asalt pe care l-a dat pe culmile geniului!...

Din păcate, pe scena bucureșteană, atît de familiarizată cu *Traviata* și *Rigoletto*, cele două mari capodopere lipseau. Și iată că, în sfîrșit, *Othello* a văzut lumina rampei, în vreme ce *Falstaff* se află în faza repetițiilor înaintate.

Cea mai vizibilă izbîndă a noii

premiere bucureștene este faptul că ea a relevat convingător și amplu drama personajului shakespeareian. Pentru regizorul Rinzescu, ca și pentru interpretul Garbis Zobian, *Othello* nu e numai îndrăgostitul orbit de gelozie, ci omul drept și sincer, lovit cu perfidie în ceea ce avea el mai prețios: încrederea în ceilalți oameni. Această concepție s-a afirmat cu putere de-a lungul spectacolului.

Jean Rinzescu a procedat bine și atunci cînd a pus accentul dramatic pe actul al 3-lea, nodul întregului conflict; păcat doar că această gradare a dăunat puțin primelor două acte, tratate oarecum rectiliniu.

Pentru Garbis Zobian, interpretarea lui *Othello* a însemnat, fără îndoială, o mare satisfacție artistică. Lucrul acesta se vede din tensiunea excepțională, copleșitoare citeodată, pe care solistul o dă interpretării sale (în actul al 3-lea Garbis Zobian poate rivaliza cu marii creatori ai acestui rol).

Arta Florescu a fost, din punct de vedere muzical, o *Desdemonă* excepțională; tot ce a cîntat s-a relevat prin gust, armonie și muzicalitate; iar în „*Ave Maria*” s-a depășit pe sine: un asemenea „*pianissimo*” (susținut admirabil de orchestra dirijată de Massini) nu știu să se fi auzit pe scena bucureșteană.

Șerban Tassian a realizat un Jago foarte interesant, mai puțin demonic, dar de un cinism „filozofic” care-l apropie de personajul lui Shakespeare mai mult decît de viziunea lui Verdi.

Arta Florescu în rolul *Desdemonel*

„*Credo*”-ul a apărut convingător și în această concepție, dar în schimb scena beției a avut mai puțină strălucire (în parte și din vina corului).

Dintre ceilalți interpreți, trebuie relevat Constantin Iliescu (*Cassio*) cu o voce sănătoasă și de viitor, Mihaela Botez (*Emilia*), precum și apariția bine conturată și pregnantă a lui Jean Hovorov (*Ludovico*).

Egizzio Massini a știut să îmbie vigoarea obișnuită a prezenței sale la pupitru cu o binevenită pondere sonoră. Nu întodeauna însă orchestra a fost egală (deși se află în vădit progres) și au supărat mai ales unele mici decalaje care apăreau atunci cînd instrumentele dublau cîntul soliștilor.

Decorurile ne fac să spunem cu o convingere din ce în ce mai fermă că Roland Laub este un foarte bun scenograf de operă, de un gust și un simț al sugestiei excepțional.

Așadar, Teatrul de Operă și Balet are toate motivele să considere *Othello* ca o reușită importantă; dar tocmai din acest motiv spectacolul se cere încă finisat și sudat, în special sub raportul echilibrului dramatic și muzical dintre primele și ultimele două acte.

H. IONESCU

Fotografii de S. STEINER

Garbis Zobian în rolul lui *Othello*.

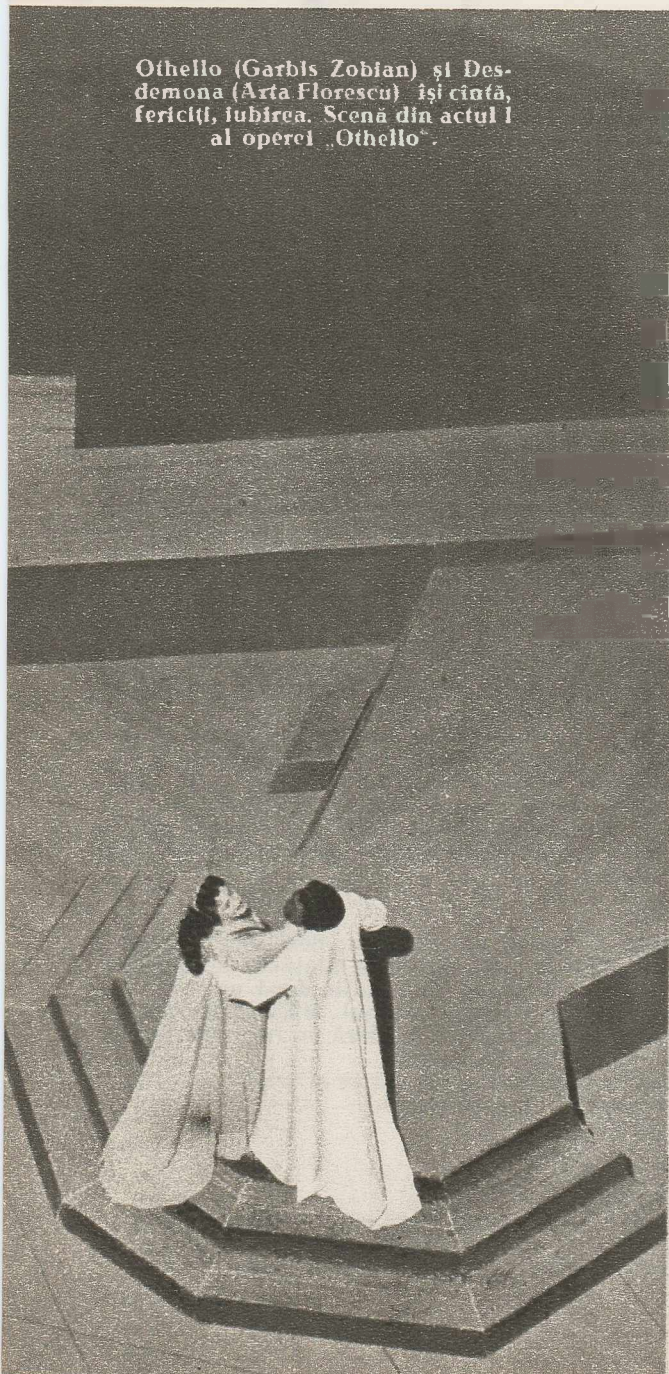
HAENDEL

Întreaga omenire comemorează în acest an, la inițiativa Consiliului Mondial al Păcii 200 de ani de la moartea marelui compozitor german Georg Friedrich Haendel. Alături de Bach, el străjuiește o perioadă îndelungată și deosebit de originală din dezvoltarea muzicii europene de după Renaștere și duce arta polifonică pe treapta cea mai înaltă cunoscută pînă atunci.

Născut în anul 1685 în orașul Halle, unde își face și studiile universitare, Haendel se stabilește în anul 1703 în Hamburg unde au loc — atunci cînd el abia împlinise 18 ani — premierele operelor sale „*Almira*” și „*Nero*”. Peregrinînd apoi prin Italia, face cunoștință cu creația muzicală a acestor țări, fapt ce va avea o puternică înrîurire asupra îmbogățirii și dezvoltării orizontului său artistic. Multilateralitatea geniului său, dublată de o putere de muncă uimitoare, se va manifesta, mai ales, după stabilirea sa la Londra. Aici e fondează, în anul 1719, *Academia Regală de Muzică*, și domină, prin competența și capacitatea sa, întreaga viață muzicală a Angliei.

Creația sa cuprinde un număr impresionant de opusuri, de la muzica instrumentală și orchestrală pînă la grandioasele oratorii, al căror gen s-a ridicat — datorită lui — pe cele mai înalte culmi. De altfel, ușurința și spontaneitatea cu care compunea este aproape unică în istoria muzicii. Cele mai multe „concerti grossi” le-a compus într-o singură zi, iar monumentul oratoriu „*Messia*”, în numai trei săptămîni. Această virtuozitate, într-adevăr uimitoare, manifestată de-a lungul întregii sale vieți, nu a constituit pentru Haendel un scop în sine, ci a fost subordonată creației sale și ideilor generoase de care aceasta a fost pătrunsă. În oratorii, el folosește subiecte apropiate păturilor mijlocii al poporului abandonînd miturile antice atît de frecvente în operele prezentate curții regale. Aceasta corespundea într-o măsură tendințelor cercurilor progresiste din vremea sa, care militau pentru o artă apropiată și înțelesul maselor. Povestirile despre soarta poporului, despre suferințele și lupta lui pentru libertate, despre vitejia și sacrificiile eroilor îl atrag pe compozitor, care le va da glas în oratoriile sale. Haendel și-a cucerit dreptul de a fi privit ca reprezentativ pentru epoca sa — încheind perioada preclasică și punînd, împreună cu Bach, temelii muzicii clasice — pentru că a simțit și a exprimat ceea ce răscolea sufletul contemporaneității sale.

Mihai NISS

Othello (Garbis Zobian) și *Desdemonă* (Arta Florescu) își cîntă, fericit, iubirea. Scenă din actul I al operii „*Othello*”.

Calancea Nistor m-a însoțit prin acest ade-vărat „oraș” zootehnic gospodăriei de stat din Albești. Până nu de mult încă la chiaburi, el e azi brigadier și răspunde de producția celor 167 de vaci gospodăriei. Intrând și fiind dintr-un grajd într-alt, îl ascultam vorbind limpezime, folosind cu a mai mare ușurință felurii termeni științifici, prețioși. Îmi explica, de îndată, cum se face aici timbatul așternutului vior, cum se aerisesc iarna ajdurile, cum sînt îngri- și furajate vacile — în special recordmanele care dau cîte 25-30 de litri de lapte pe zi.

Aici, la Albești, viteii mai sînt de multă vreme sați ca după naștere să gă la vaci, ci sînt alăp-ți la găleată. Potrivit estei metode, fiecărui vil- l se dau zilnic cîte 5-6 ri de lapte, iar de la trei ptămîni în sus, și furaje ne, flnuri moi și plă- te. În felul acesta, dîndu- se numai atît cît e nevoie, raport cu necesitățile de eștere, se face o mare eco- mie de lapte. În plus evită bolile, viteii prin- ind lapte numai de la ci sănătoase.

Multe alte noi metode am nescut la Albești. Rezul- tele aplicării lor se văd tot pasul.

— Anul trecut — mi-a us Nistor Calancea, gos- dăria a livrat statului 955 de hectolitri de lapte, în loc de 2.700 cît era evăzut în plan. Așadar, .500 de litri peste preve- ri! Dacă înmulțim aceas- cîfră cu prețul laptelui pe piață, se poate vede- ntr-un condei că am obți- nt un plus de beneficiu de valoare de 51.000 lei. I-am amintit brigadie- lui că există gospodării stat al căror plan de oducție la lapte a fost pășit, dar că prețul de st al acestuia a ieșit mai are decît cel planificat.

— La noi nu-i așa — otestează brigadierul. În opodăria noastră prețul ptelui a fost și ieftinit. ite, o să fac iar o soco- ală... Anul trecut am it statului lapte cu 1,20 i litrul, în loc de 1,30 i cît era planificat. Poate să spuneți că nu e mare cru. Totuși e vorba de o onomie de aproape 30.000 i. Cu banii aștia, reparti- ții, să zicem, de către stat ui spital, se pot cumpă- ra de la stat peste 15.000 litri de lapte.

— Dar în ianuarie, fe- uarie și martie? N-ați t cumva înapoi?

— Nu există. Deocam- tă mulgem numai 100 de ci, deoarece restul sînt că gestante. Și obținem înic aproape 1.400 litri. acă facem o împărțire, dem că media este de 14 ri de fiecare vacă.

Ajdurile construite... din paie

Am străbătut o curte rgă. O vreme, am privit muncitorii care încăr-

„ORAȘUL” ZOOTEHNIC ALBEȘTI

de AL. RAICU

cau gunoiul în niște șara- bane mari, pentru a-l duce la o altă secție a gospodă- riei, unde se pregăteau răsadnițe. Deodată, zării un fel de potcoavă uriașă, acoperită cu trestie. Auzii încă de departe guțaturi prelungi de godaci. Cînd mă apropiai, rămăsei cîteva clipe nedumerit. Grajdul în formă de potcoavă era construit... din paie. Din pachete mari de paie, așa cum le lasă vara pe miriște mașinile de balotat, care merg în urma combinelor ce recoltează grîul. Din baloți se înălțaseră zidurile. Din loc în loc, acești pereți originali erau prinși în nuiiele, iar ușile tot din nuiiele erau făcute. Așadar, aproape totul era realizat din resurse locale, în afară de becuri, de pardoseala de ciment și de geamuri.

Am crezut că înăuntru trebuie să fie destul de frig. Dar mă înșelam. Era cu mult mai cald decît în grajdurile construite din cărămidă, prin care umbla- sem cu vreun ceas înainte. Iar costul celor de față era mai mic de zece ori decît al celor... clasice: 10.000 lei, în loc de 100.000 lei.

Afară, în padocuri, se zbhnguiau peste 600 de purcei din rasa „Marele alb”. Într-o vreme, ca din senin, godacii începură să dea semne de neastîmpăr. Și, ca la un semnal, se buluciră spre gardul țar- cului dinspre drum, într-un cor asurzitor. Ce se întîm- plase?

— Sosește căruța cu bi- doane cu lapte smîntînit — m-a lămurit directorul — și ei o simt de departe...

Cele aflate m-au contra- riat puțin.

— Bine, dar nu pierdeți dînd purceilor lapte în loc să-l valorificați?

— Dimpotrivă. Cîști- găm. Dîndu-le lapte și după ce sînt înțarcați, go- daccii noștri cresc mai re- pede, se dezvoltă frumos. Arătați-mi printre ei măcar un singur rahitic... Nu există! Calculele specia- liștilor arată că, prin folo- sirea laptelui, purceii cresc zilnic cu cîte 100 de grame mai mult decît atunci cînd nu li se dă acest aliment.

În plus, nu uitați că gos- podăria valorifică smîntîna

și untul obținut de la acest lapte.

M-am interesat apoi de situația producției de carne de porc. Am aflat că anul trecut gospodăria a livrat peste plan nu mai puțin de 676 de grăsunii. Iar prețul de cost a fost de numai 6 lei kilogramul. Prin aceasta, cei din Albești s-au situat fruntași pe trustul Gostat, Suceava. În ce privește anul în curs, ei s-au angajat să dea statului peste 175 tone de carne de porc. Așadar, bel- șug de cotlete și cîrnați...

**De la foarfeci medicale la...
brînză de oale**

Popas la saivane. Zeci de mieluți se zbhnguiau în țarcuri, lîngă mamele lor. Se aflau aci nu mai puțin de 3.000 de oi.

Priveam uimit în jur. Era atît de curat, încît parcă nu-mi venea să cred că mă aflu la un saivan. În adăposturile pregătite pentru fătarea oilor fusese așternut un strat gros de paie proaspete. Boxele erau construite din plăci mobile, cu porțițe. Dintr-însele nu lipsea „mobiliul” necesar: jghiaburi, grătare, u- luci pentru „servitul” hra- nei, felinare, crotalii, cin- tare... Într-o altă încăpere se aflau furajele.

Cine a trăit în lumea sate- lor, știe, desigur, cum erau îngrijite oile, înainte vreme în timpul iernii, ba chiar și în perioada fătărilor. Uneori nici măcar un aco- periş de scînduri sau de paie nu li se asigura. Oile fătau direct pe zăpadă. Și, firește, pierderile erau foar- te mari.

Cu condițiile noi de mun-

că, ciobanii — indeosebi cei mai vîrstnici — s-au deprins anevoie. Dar o dată ce și-au dat seama de valoarea igienei în munca lor de fiecare zi, s-au mo- dernizat și au devenit chiar pretențioși față de con- ducerea gospodăriei. Nu o dată, în consfătuiri de pro- ducție, unii dintre ei au criti- cat cu asprime lipsa cine știe cărui medicament sau furaj, prevăzută în indica- țiile medicului veterinar și ale inginerului zootehnist. Și după exemplul gospodă- riei, metodele noi în creș- terea oilor au început să-și facă loc și în satele din jur, fără să poată fi stăvi- lite de vreo... tradiție.

Priveam emoționat cu cîtă dexteritate minuiesc acum ciobanii de aci foar- fecii medicale și tinctura de iod, la tăierea ombilicu- lui mieilor; ori cum fi în- vățat să sugă cu biberonul pe cei care nu sînt primiți de mamele lor. Și nu m-am mai mirat aflînd că și în acest sector, rezultatele au depășit cu mult planul: 1202 miei, 4466 kg de lînă (la un preț de 6,59 lei kg, față de 15,57 lei cît era planificat), reducerea la nu- mai 2 lei, de la 3,50 a prețului kilogramului de lapte de oaie.

Pînă nu de mult, între dealurile acestea înalte nu poposeau primăvara decît turme mărunte de oi de rasă țurcană. Erau oi slabe, nefrigijite, care nu dădeau într-un an nici un kilo- gram de lînă fiecare. Acum, în orașul zootehnic al gos- podăriei de stat, ciobanii care munceau înainte în zdrențe pe la acele stîne răzlete, au devenit fruntași în selecția oilor. Ei au învățat multe din tainele zootehniei și au reușit să producă, prin încrucișare, oi de rasă karakul pentru pielicele. În munca de se- lecție s-a pornit numai cu cîțiva berbeci din rasa ka- rakul. Dar în 1957, în gospodărie existau deja peste 1.000 de metiși din aceas- tă rasă. Munca a fost grea, dar rezultatele o răsplătesc din plin.

...După-masă, în orașul răsărit între dealurile Al- beștilor a sosit un călăreț de la centrul gospodăriei. Îi aducea directorului o telegramă. Era înștiințat că peste cîteva zile urma să primească prima tranșă din cei 18.000 de pui de o

zi, planificați să fie cres- cuți de gospodărie pînă la șase luni, cînd vor fi puși în vînzare pe piață.

— Dar unde-o să-i creș- teți? — am întrebat curios. — Colo, unde-s magaziiile pline de orz și porumb. Și directorul mi-a arătat, nu departe, o serie de hale mari construite anume în- că din toamnă. Gospodari vrednici, oamenii de aci au pregătit din timp condi- țiile de cazare și furajele pentru viitorii cocoși și găini.

★

Seara, am stat de vorbă cîteva ceasuri bune cu con- tabilul șef al gospodăriei. Un tînar simpatic, mare amator de cai. L-am între- bat ce beneficiu a obținut gospodăria în anul trecut.

— Peste 660.000 de lei, dintre care peste 300.000 i-a dat sectorul zootehnic. Dar e sigur că anul acesta contribuția lui va fi cu mult mai mare; numărul vacilor se mărește pînă la 200 de capete, turma de oi crește cu încă 1.300 de cape- te, ferma de porci, cu încă 900. În plus, păsările... Și-apoi mai intervine un factor extrem de important: ridicarea nivelului profes- sional al îngrijitorilor. În iarna trecută n-a fost unul care să fi lipsit de la cursu- rile de specializare, organi- zate în gospodărie.

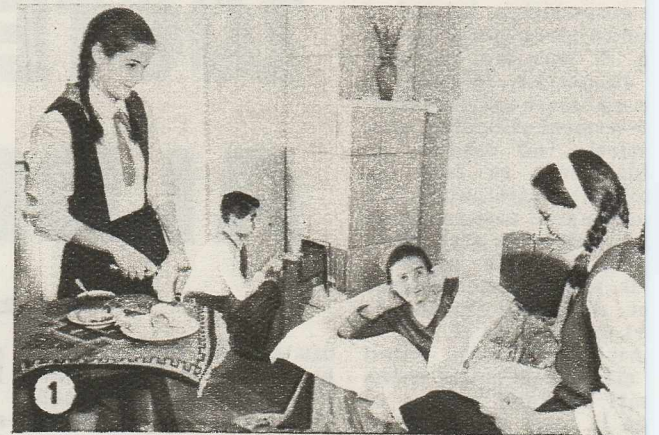
— Așadar, sectorul va crește, se va îmbogăți... — Chiar așa! — mi-a răspuns contabilul și a adăugat:

— Mai ales că, potrivit Hotărîrii C.C. al Partidu- lui și a Consiliului de Mi- niștri cu privire la unele măsuri pentru îmbunătăți- rea conducerii și controlului de partid și a activității economice în gospodăriile agricole de stat, vom fi spri- jiniți din plin de către con- siliul gospodăriei, de către organizatorul de partid și de către mecanicul șef re- partizat și secției zootehni- ce. În această privință, avem planuri mari. Vrem ca în scurtă vreme, să meca- nizăm în întregime principa- lele munci legate de crește- rea animalelor. Posibilități avem. Ați văzut doară castelul de apă cel nou... Sectorul nostru zootehnic va fi atunci sector numai cu numele. De fapt, va fi „oraș” zootehnic. Recu- noașteți?

— Recunosc...

Fotoreportaj de A. MIHAILOPOL

Tramvaiul 13 s-a oprit brusc în stația Traian. Am coborît și am rămas câteva clipe în stație, căutînd în jur pe cineva care să-mi spună unde este strada Plantelor. Căutam pe tovarășa Stanciu Elena, deputata circumscripției 20, din raionul „23 August”, în legătură cu un fotoreportaj. Deodată, parcă răsărit din pămînt, chiar în fața mea, un panou pe care citesc:

CUVÎNTUL CARTIERULUI
Gazeta Org. P.M.R. și U.T.M.
Raionul „23 August”
Nr. 2

Primul articol din gazetă care mi-a atras atenția este intitulat:

„Timur” și băieții lui

De fapt, eu aș fi intitulat articolul: „Timur și... fetițele sale”. Într-adevăr, în articol se arată că trei pionieri din cartier, aflînd de situația grea a pensionarei Ortansa Vasiliu din str. Zefirului nr. 14, s-au hotărît mai demult ca în orele lor libere s-o ajute. Pio-

niera Balica P. de la școala „Elena Pavel” cl. a V-a A, îi va citi „Mama” de Maxim Gorki. Colega sa, Babiuc Elena, îi va face cumpărăturile și ceaiul, iar elevul Dincă Al. din cl. a V-a B școala „Mihai Viteazul”, va sparge lemne și va face focul în sobă (foto 1).

Fapte pentru care pensionara Vasiliu a spus: „De la un timp, bătrînețea îmi este mai frumoasă, mai puțin plictisitoare”.

M-am bucurat de conținutul articolului și, interesat, am citit și celelalte articole.

În dreapta gazetei, un articol se intitulează: „Sub conducerea Organizației de Bază”. Aici este evidențiată munca patriotică a cetățenilor pentru colectarea a 3.000 de kilograme fier vechi (foto 2).

„Aspecte din activitatea bibliotecii”

Mi se pare însă că e mai simplu să aflați... fotografic despre ce este vorba. Iată, deci, aspectul bibliotecii de cartier (foto 3), despre care tov. Mihai Venera scrie:

„Avem peste 1.500 de cititori pasionați, consecvenți și, în mod deosebit, remarcăm pe

tipografa Cucu Elena, care pînă în an regimului democrat-popular era analfabetă. Astăzi, a trebuit să completez a patra fișă pentru dînsa și fiecare fișă conține 20 de cărți citite. La fel timplarul mecanic Chirea Marin, pe care în mod deosebit îl întorează viața marilor pictori”.

...Dar, există (și asta din păcate) cetățeni care... (priviți fotografia 4) parcă nu citesc cărțile, ci le rod. Asemenea nărav are n numai Tănase Dumitru din str. Vișinilor nr. 9, ci și elevul Andrei Ion din str. Timpului nr. 23 etc. Alții, cum e tov. Borz Ana-Elena „uită” să mai înapoieze cărțile împrumutate de la bibliotecă. Cu toate că i s-a trimis și înștiințare scrisă pe adresa ei din str. Dimitrie Onciu nr. 25 ca să restituie romanul „Ann Karenina”, vol. I și II, dînsa... n-aude n-a vede!

Un magazin în care condica de sugestii și reclamații e de prisos...

Fotografia nr. 5 ilustrează articolul tov. Marin Dincă, intitulat „Fac cinste comerțului de stat”.

Despre tovarășul Stancu Ion, vânzătorul la „Alimentara” din str. Plantelor 58, se pune în articol că are o comportare demnă și toată lauda. În acest magazin curat și provizionat, promptitudinea și conștiințiozitatea sînt elemente de bază ale comportării față de consumatori. Clientul nu are voie să plece din acest magazin decît mulțumit și cu zîmbet pe buze (firește, afară de cei care caută nod în papură).

Aș dori să trec peste un articol pe care, din motive tehnice, nu-l pot ilustra. Pentru că articolul există, totuși, am să vă spun pe scurt ce am citit:

„Există în cartierul nostru cetățeni care nu și-au plătit chiria minimă de aproape trei ani, așa cum e cazul lui Eftimie Mihai din str. Sf. Ștefan sau Pistol Gheorghe din str. Iacoviță nr. 41, restanțier doi ani. La fel și Armescu din str. Mecet nr. 8 și alții”.

În alt articol, după citarea străzilor și caselor bine întreținute de gospodari se pomenesc și despre aspectul deplorabil al gospodăriei din str. Austrului nr. 34 (foto 6): gard de... talcioc, gunoi depozitat în curte, punind în pericol sănătatea cetățenilor.

„În vîrfurile penitei”

Este „dedicat” lui Ghiță Petre și soției sale, Ileana. Coana Lenuța și conu Ghiță, cum dau cu ochii unul de altul, încep o păruială în lege, cu țipete și urlete. După ce obosesc, se mai odihnesc puțin, luînd-o apoi dacapo, de astă dată cu vecinii. Propunerea locatarilor blocului din str. Traian 161 este ca cei doi... boxeri să-și mute „ringul” în altă parte.

Cititorii noștri vor înțelege, desigur, motivele „obiective” care ne-au împiedicat să prezentăm fotografic „discuțiile” dintre cei doi scandalagii...

Despre tovarășa Stanciu Elena auzisem că este frunțasă, atât la întreprinderea „Cartimex” unde lucrează, cît și în munca obștească de deputată a circumscripției 20, raionul „23 August”. Cu o zi înainte am surprins-o (foto 7) discutînd, pe teren, despre donările de sînge, despre sănătatea copiilor, curățenie, doleanțe cetățenești etc., etc. A rămas pe a doua zi să discutăm mai mult. Însă ghinionul meu! Mi s-a spus că este la întreprindere pentru a înlocui o tovarășă bolnavă. Păcat! Aveam de gînd să fac un fotoreportaj grozav despre activitatea deputatei din circumscripția 20!

Poate altă dată...

VEȘNIC TÎNĂR ȘI SĂNĂTOS

De mai bine de 20 de ani Pavel Dașkevici, profesor de istorie la o școală medie din orașul Pervomaisk (Uniunea Sovietică) practică o metodă personală în lupta contra bolilor și a îmbătrînirii, cu rezultate uimitoare. Metoda constă din călirea organismului cu apă rece sau cu gheață și, folosind-o ani îndelungați, profesorul a constatat că ea constituie o puternică armă de luptă contra maladiilor și a îmbătrînirii.

Sînt binecunoscute lucrările marelui savant sovietic I.P. Pavlov, în care a demonstrat rolul sistemului nervos central în organism. Se pare că explicația științifică a originalei metode a prof. Dașkevici se bazează tocmai pe influența pe care apa rece o produce asupra sistemului nervos central și, prin el, asupra întregului organism, determinînd astfel menținerea sănătății și a tinereții.

Desigur, că în afară de folosirea apei reci, metoda respectivă preconizează păstrarea unui sever regim de igienă și de educație fizică, pe care Pavel Dașkevici l-a experimentat cu rezultate mai mult decît satisfăcătoare. Este într-adevăr mare lucru ca la 62 de ani, cît are astăzi profesorul, să te simți încă tînăr... Dar să-l lăsăm pe dînsul să ne spună cîte ceva despre metoda sa...

„Nu îmbrăcămîntea călduroasă — spune Pavel Dașkevici — ci în primul rînd, mijloacele interne de apărare ale organismului îl feresc de răceală și de diferite alte boli. Drumul spre rezistență este călirea treptată. De aceasta am început să mă ocup serios acum 22 de ani. Mă obișnuiam să respir aer proaspăt și rece și să supun regulat influenței acestuia, întregul meu organism. În fiecare dimineață, îmbrăcat în șort, făceam timp de 10-15 minute gimnastică igienică, cu geamul deschis. Apoi îmi spălam tot corpul cu apă, de temperatura camerei, pe care o înlocuieam treptat cu apă rece.

Vara, mă scaldam zilnic în rîu și înotam, începînd din luna iunie pînă în septembrie. Făceam plimbări în aer liber (pe jos sau cu bicicleta), indiferent de starea timpului și nefolosit în haine călduroase. Iarna, bunăoară, umblam numai în denii și fără fular la gît, iar după plimbare, în timpul liber, îmbrăcat numai în trening, executam afară diverse munci fizice, gospodărești.

După o vreme am început să mă fricționez cu zăpadă în timpul iernii, iar scaldatul la rîu îl începeam în ajunul lui 1 mai și-l abandonam în noiembrie. Apoi am început să dorm, iarna, în camera neîncălzită și cu ușa deschisă.

După gimnastica de dimineață și frecția cu zăpadă, am început să fac băi de aer, iarna, în cameră. În fața geamului deschis stăteam îmbrăcat în șort, timp de 30-40 minute și citeam.

Din anul 1950 am început să fac băi în rîu, în tot timpul anului.

Actualul meu regim este acesta: mă scol la orele 6 dimineață, la orele 6,20 execut gimnastica după radio, apoi fac exerciții cu greutăți (de 2 kg)

— 16 exerciții de cîte 10 ori. Apoi mă spăl (iarna mă fricționez cu zăpadă) și iau micul dejun. La orele 9 fac o plimbare și baie în rîu, iar la orele 12 repet exercițiile cu greutăți. Apoi mă duc la școală să-ni țin orele. Seara, înainte de culcare (mă culc întotdeauna la orele 23), fac exerciții fizice cu greutăți de 1,5 kg, după care mă plimb timp de 20 de minute. Rezultatele pe care le-am obținut sînt uimitoare.

Pînă la aplicarea acestei metode aveam o sănătate subredă. Am fost bolnav de două ori de pneumonie, apoi de febră tifoidă, tifos exantematic și de două ori de febră recurentă. Veșnic strănutam și adesea mă îmbolnăveam de gripă. În sfîrșit, de două ori am avut un început de tuberculoză.

Din anul 1940 și pînă în prezent n-am mai fost niciodată răcit sau bolnav. N-am avut nici o absență de la serviciu, iar vîrsta înaintată nu o simt de loc. Tensiunea arterială o am normală, inima mi-e sănătoasă și, drept să spun, mă simt mai bine decît în tinerețe, cînd mă îmbolnăveam mereu”.

Iată ceea ce ne spune despre originala sa metodă prof. Pavel Dașkevici. Noi nu am verificat-o, desigur. Dar dacă vă interesează amănunte, profesorul se arată dispus să vi le dea. Adresa sa este: orașul Pervomaisk, str. Odeskaia nr. 17, regiunea Nikolaev — R.S.S. Ucraineană, U.R.S.S.

Lazar BENES

Baie în rîul înghețat.

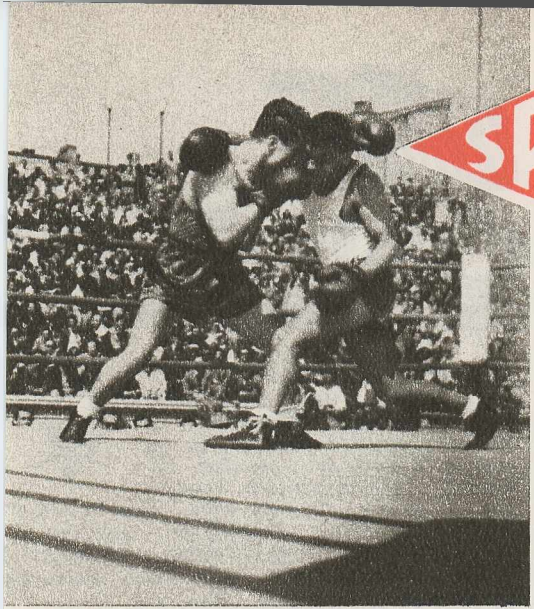
După baie.

Cu corpul gol, pe zăpadă.

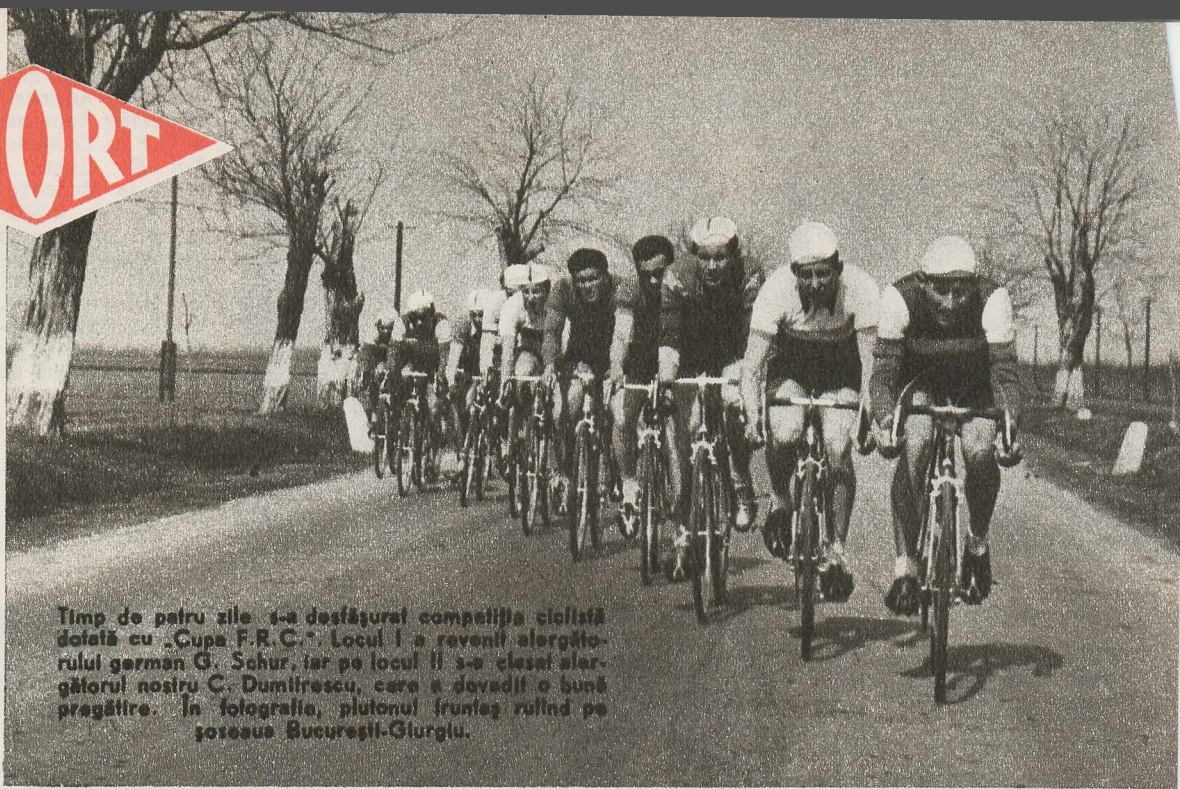

SPORT

După doi ani, cei doi cocosi — Toma G. și N. Mindreanu — s-au „revăzut“ din nou duminică dimineața pe Stadionul Dinamo. „Imbrățișarea“ ar fi fost mult mai plăcută pentru Toma dacă Mindreanu nu l-ar fi primit și cu o lovitură de dreapta. Dar Toma s-a conștientizat învingându-și rivalul la puncte...

Timp de patru zile s-a desfășurat competiția ciclistă denumită cu „Cupa F.R.C.“. Locul I a revenit alergătorului german G. Schur, iar pe locul II s-a clasat alergătorul nostru C. Dumitrescu, care a dovedit a bună pregătire. În fotografia, plutonul frunții rulină pe șoseaua București-Giurgiu.

Sala Floreasca II a găzduit duminică dimineața o gală de lupte la care au participat cele patru echipe din grupa a II-a. În fotografie, un aspect de la întâlnirea dintre Oliver Lustig și Ion Radu, categoria 52 kg.

Meciul de handbal între echipele Olimpia București și Cetatea Bucur 6-5 (4-3).

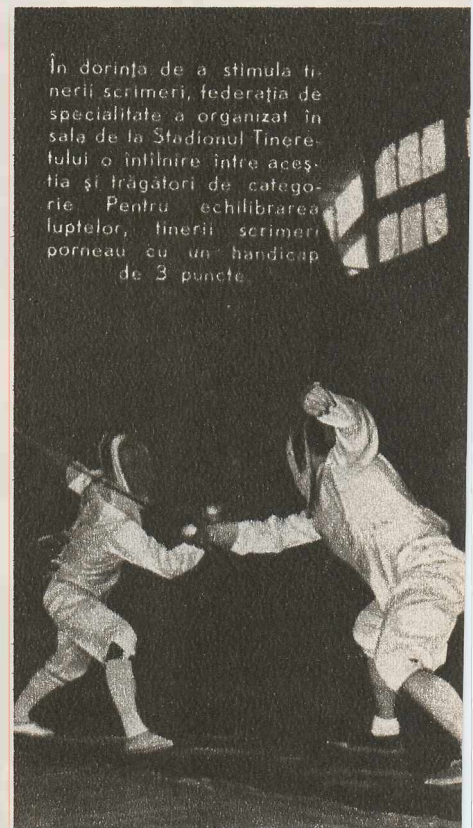
„Farul“, un adversar incomod pentru C.C.A.

Era ora 14,30 și fluturul arbitrilor anunța începerea primei partide din cadrul cuplajului de pe „23 August“. Se întâlneau C.C.A. și „Farul“-Constanța. În tribune, și cu deosebire în peluze, se mai aflau încă locuri goale, ceea ce lăsa să se creadă că partida care suscita mai mult interes din partea publicului era cea anunțată în meci „vedetă“. Încă înainte cu câteva zile, cunoscătorii în ale fotbalului și în ale... pronosportului indicau ca învingători, fără multă bătaie de cap, pe militari. Și această simplă impresie înaintea partidei a devenit certitudine în primele minute de joc. C. C. A. a început „tare“, punând stăpînire pe balon și pe teren, jucînd mult pe extreme și în adîncime. Ocaziile de gol pe care militarii le-au ratat în primele minute, lăsa să se întrevadă că primul punct va fi al lor. Dar lureșul militarilor s-a dovedit a fi ploaie de vară. Surpriza avea să intervină imediat și toate calculele și pronosticurile să cadă, confirmîndu-se că „socoteala... de pe hîrtie nu se potrivește cu cea... de pe teren“.

Cei din Constanța, timorați la început de greutatea jocului în deplasare și de atacul năvalnic al militarilor, încep încet, încet să alunge tracul și, respingînd atacurile militarilor, să pună ei stăpînire pe teren. Contra-atacul lor a făcut, dacă nu să plece cu o victorie, așa cum se întrevădea după primele lor acțiuni curajoase, să cîștige cel puțin un punct, echivalent, de altfel, pentru „Farul“ cu o victorie.

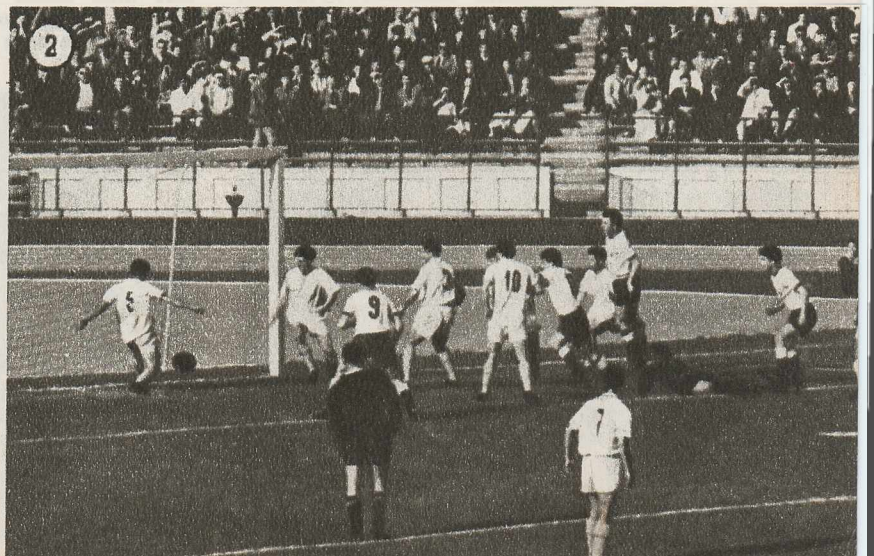
În cea mai mare parte a jocului, C.C.A. a acționat crispat, nehotărît, lipsindu-l combativitatea cunoscută. De astă dată „Farul“ a făcut uz de unele arme proprii C.C.A. Constanțenii au fost mai insistenți și, chiar dacă nu au excelat prin superioritate tehnică, i-au întrecut pe militari prin dirzenle și dinamism.

Romulus SCURTU

Fotografii de Dan BIRLADEANU și Romulus SCURTU

Faze din meciurile C.C.A.-Farul Constanța și Petrolul-Progressul București. Fotografia nr. 1 reprezintă momentul cînd „Farul“ deschide scorul. Fotografia nr. 2 nu este, cum s-ar părea, punctul victoriei pentru Petrolul, ci o „încercare“ nereușită: atacantul petrolist, aflat în ofsaid, a făcut, pe bună dreptate, ca arbitrul să nu acorde golul marcat. Mai tirziu, însă, Petrolul a înscris punctul care i-a adus victoria.

Președintele Prezidiului Adunării Populare Supreme a R.P.D. Coreene, Toi En Ghen, a sosit la Moscova. Fotografia înfățișează un aspect din timpul întrevederii dintre Toi En Ghen și F.R. Kozlov, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri al U.R.S.S.

FLACARA OBIECTIV

● O statistică oficială americană constată creșterea îngrijorătoare a numărului spargerilor, crimelor, șantajelor și jafurilor comise în S.U.A. de... polițiști. Comentând această situație scandalosă, agenția „United Press International” se întreabă: „Cine ne apără de... poliție?”

● O altă statistică: 870.000 copii spanioli între 6-12 ani n-au putut urma cursurile în acest an din lipsă de... spațiu în școli.

● O dată cu rachetele americane de tip Honest John, guvernul de la Bonn importă din S.U.A. și brevetul... Hula-Hoop. Revista poloneză „Swiat” anunța recent că Bundestagul a și comandat un stoc de cercuri Hula-Hoop pentru deputații care țin negreșit să-și păstreze silueta.

● Dezbaterile care au avut loc recent în parlamentul suedez asupra politicii externe a țării au prilejuit critici la adresa „pieții comune europene”, care prejudiciază grav principalele piețe de export tradiționale ale Suediei. Presa occidentală și cea nordică vorbesc deschis despre „amărăciunea și nemulțumirile Suediei”. Într-o corespondență transmisă din Stockholm, ziarista franceză Dominique Birmann arată că, pentru ieșirea din impas, Suedia caută în prezent să se îndrepte spre piețele de peste mare și spre cele din Europa răsăriteană „pentru a compensa pierderile suferite în Occident.”

● Ministrul belgian al Congoului, domnul Van Hemelryck, și-a luat sarcina de a restabili ordinea în această colonie altă de agitată în ultima vreme. Încercarea sa temerară de a întreprinde la fața locului „o operațiune radicală de asanare” (cuvintele ministrului belgian) a primit o replică usturătoare încă din clipa când a coborât din avion la Leopoldville. Peste noapte, patrioții congolezi împinziseră drumurile ce duc spre aeroport cu inscripțiile categorice: „GO HOME!”; „INDEZIRABIL!”. În același timp, la poarta aeroportului staționau, în semn de doliu, câteva mașini ce arborau steaguri negre.

● Renate Kruse — ca milioane de alte femei din lumea întreagă — s-a ridicat împotriva pregătirilor unui nou război atomic. Fiind germană, ea a avertizat asupra pericolului de moarte pe care o reprezintă pentru însuși poporul german înarmarea atomică a Bundeswehrului de tip hilerist. Glasul ei s-a făcut auzit pînă și în cabinetele guvernului de la Bonn. Drept pentru care, Renate Kruse, mamă și militantă pentru pace, a fost azvirlită în temniță.

● Potrivit ultimelor date, în prezent există în Algeria nu mai puțin de 1000 de lagăre de așa-zisă „regupare” (citește: concentrare), în care se găesc un milion de oameni, adică a opta parte a populației algeriene.

● Problema Berlinului de vest prilejuește o tot mai viguroasă presiune a opiniei publice asupra guvernelor occidentale, cărora li se cere să renunțe la politica de pe „poziții de forță”. Revista newyorkeză „National Guardian” consideră că una din căile rezolvării problemei berlineze este înlocuirea lui Dulles și a lui Adenauer cu politicieni mai lucizi.

● Deși bolnav, Dulles continuă să tragă sforile „războiului rece”. Acest lucru nu poate lăsa indiferentă opinia publică, fapt ce se oglindește chiar și în presa monopolurilor. Astfel, ca și alte publicații occidentale, „New York Post” propune ca lui John Foster Dulles să i se repartizeze o planetă virgină, nelocuită de oameni; doar acolo n-ar avea cu cine să se ia la harță...

Fotocronica

La Congresul cooperative agricole unice, care a avut loc recent la Praga, au participat și invitați din alte țări, printre care și din R.P. Română. Cu acest prilej, oaspeții au vizitat mai multe cooperative agricole unice. În fotografie: delegații români Dumitru Trăsie și Șerban Filip, vizitînd ferma de păsări a cooperativei agricole din Kralova. →

Aproape 30.000 de muncitori din Tokio s-au adunat recent în parcul „Stobori” din capitala Japoniei, pentru a cere anularea așa-zisului „Tratat de securitate” dintre Statele Unite și Japonia și reluarea relațiilor diplomatice cu R.P. Chineză.

O scrisoare de solidaritate a femeilor sovietice cu femeile algeriene a fost înminată deunăzi la Moscova, de către Lidia Petrova, secretară a Comitetului femeilor sovietice, secretarilor Uniunii muncitorilor algerieni, Mași Djiliani și Abdel Kader Embarak.

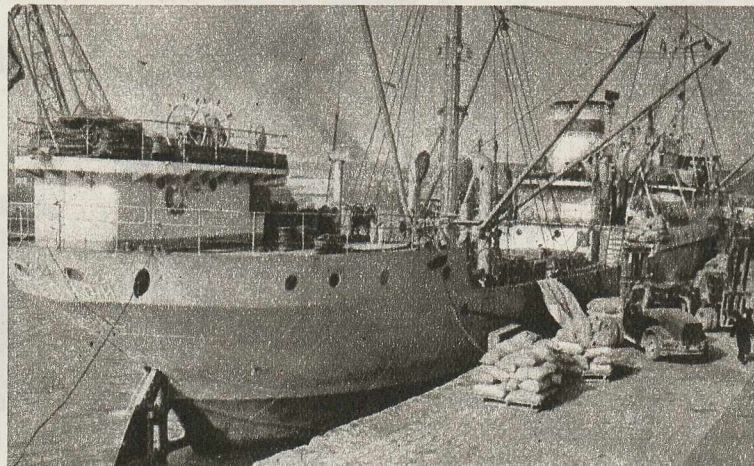
Pentru eliberarea din închisoare a eroului național grec Manolis Glezos! La Comitetul slovac pentru eliberarea lui Glezos s-au primit pînă acum peste 30.000 de scrisori de protest, telegrame și cărți poștale tipărite, prin care se cere eliberarea luptătorului grec.

IN JURUL GLOBULUI

UN MUNTE DE... AUR. Pe crestele înzăpezite ale munților Kilian San din platoul Chingai (nord-vestul R. P. Chineze) n-au poposit de astă dată temerarii alpinști ci, încercați... geologi. Expediția lor a fost încununată de succes: au fost descoperite mari zăcăminte de minereuri de fier, zinc, carbune, plumb, argint și aur.

PENTRU YEMEN încarcă grâu vasul sovietic „Stepnoi” în portul Novorossiisk. Spre a veni în ajutorul populației Yemenului, care suferă de pe urma secetei, Uniunea asociațiilor de Cruce Roșie și Semilună Roșie din U.R.S.S. a dăruit celor loviți de calamitate 10.000 tone grâu.

DIN CIOCOLATĂ s-a născut acest ou uriaș, la fabrica cehoslovacă de ciocolată, „Zora”. Măsurînd un metru lungime și cîntărînd o sută de kilograme, acest ou ornat va putea fi admirat la o expoziție internațională de produse de cofetărie din Londra.

IMPLETTITUL ROGOJINILOR constituie una din principalele ocupații ale femeilor și tinerelor fete indiene, din Kașmir.

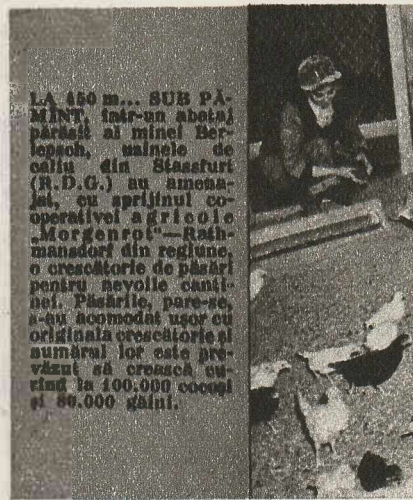
NEGLIJENȚĂ CRIMINALĂ. Lipsa de grijă a patronilor pentru securitatea vieții muncitorilor dintr-o fabrică de înghețată din Sidney (Australia) a făcut ca, în urma exploziei unui compresor, vaporii de amoniac să se răspîndească cu repeziciune în fabrică. 15 persoane au fost internate în stare gravă în spital, iar alții 40 a fost nevoiți să li se administreze oxigen chiar în curtea fabricii.

ÎN INTERIORUL HRADULUI din Praga există binecunoscuta stradă a alchimistilor. Datină din secolul al XII-lea, căsuțele locuite pe vremuri de alchimisti sînt construite chiar în zidul Hradului. După dispariția alchimistilor, locuințele lor au fost date spre folosință oamenilor nevoiași. De cîțiva ani, ele au fost transformate în muzeu, interioarele lor fiind refăcute în forma lor inițială.

Fotografia de M. DUMITRESCU

UN SAC, în adevăratul înțeles al cuvîntului, cu fel de fel de inscripții comerciale pe el, a constituit... rochia de seară purtată de o bogată lady la un bal la Royal Albert Hall, din Londra. La urma-urmel, o asemenea „extravaganță” nici nu mai miră... în lumea celor bolnavi de spleen te poți aștepta la orice.

LA 150 m. SUB PĂMÎNT, într-un abetal păsărilor al minei Berlebach, minele de caliu din Staassfurt (R.D.G.) au amenajat, cu sprijinul cooperativei agricole „Morgenrot” — Rathmannsdorf din regiune, o crescătorie de păsări pentru nevoile cantinei. Păsările, pare-se, s-au acomodat ușor cu originala crescătorie și numărul lor este prevăzut să crească urcînd la 100.000 cocosi și 60.000 găini.

Pe căile științei

U.R.S.S.

DE 100 ORI MAI USOARĂ CA APA. Științii și tehnicienii sovietici au pus la punct fabricarea unei mase plastice spongioase, a cărei greutate specifică e de o sută de ori mai mică decît a apei. O căsuță construită din acest material poate foarte bine să fie folosită ca locuință plutitoare. Materialul a fost obținut prin combinarea unei mase plastice în curs de solidificare, cu un gaz.

70 DE TONE DE CRISTAL DE STÎNCĂ. Un bloc uriaș de cristal de stîncă a fost găsit în munții Kazahstanului. Este cel mai mare cristal de stîncă descoperit pînă acum. Cîntărește 70 de tone și are o fațetă de 2 metri lungime.

AERUL CRIMEII. Într-o clădire înaltă din Moscova s-a montat o instalație originală de încălzire centrală cu aer condiționat. În subsol, aerul este încălzit pînă la 80° și apoi trimis în apartamente prin conducte îngropate în zid. Aerul este curățat de praft și umezit, iar pentru viitorul apropiat se preconizează ionizarea lui, dîndu-i-se caracteristicile climatice ale Hioralului Crimeii. Cu acest nou sistem de ventilație vor fi în curînd echipate toate noile locuințe, școlile și spitalele din U.R.S.S.

IZOTOPII RADIOACTIVI ÎN AGRICULTURĂ. În Uzbekistan s-au obținut sporuri de 30-35% la recoltile de bumbac, prin tratarea culturilor cu diferite substanțe radioactive. Experimentarea a fost făcută pe un lot de 50 de hectare.

R.P. Chineză

VINUL PREPARAT CU OASE DE TIGRU. După rădăcina de Jenson, ale cărei puteri tămăduitoare au fost făcute de multă vreme cunoscute lumii întregi. Cîbina populară, folosind experiența de milenii a medicinei sale tradiționale, a venit în ajutorul bolnavilor, îmbogățind farmacopeea cu un produs nu mai puțin senzational: vinul „Hu Kov Isieu”, care se prepară cu... oase de tigru. Produsul este recomandat în tratamentul reumatismului articular, al nevralgiilor, al paraliziei totale sau parțiale, al stărilor de astenie. Cu egală putere, el acționează asupra anumitor boli ginecologice. Fiind produs în cantități însemnate, noul medicament a început să fie exportat de către o întreprindere din Tiențin.

R.D. Germană

RAZELE INFRAROȘII ÎN APARTAMENT. Un uscător cu raze infraroșii, realizat de industria electrotehnică a Germaniei democratice, poate fi instalat — cu cheltuieli minime — în orice cameră de baie.

Uscarea părului se face rapid și ieftin, consumul de energie electrică fiind neînsemnat.

ȘI „SECRETARĂ” ȘI „CONTABIL”... O mașină de calculat produsă de industria de specialitate a R.D.G. a fost combinată cu o mașină de scris. Automatul de calculat are acum o secretară. „Ei” calculează și „ea” scrie.

UMOR... PE TEME CETĂȚENEȘTI

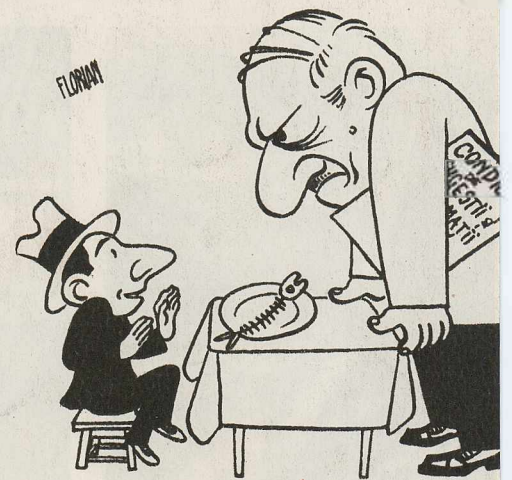
— Și, totuși, mi-a spus: „duminică la ora 5, în colț e... o grădiniță”!?

Desen de Rik AUERBACH

PE O TEMĂ CUNOSCUTĂ
...Acum sînt sigur că vine primăvara...

Desen de Jean CIUCIU

CURAJUL OPINIEI

— Dumneata ai vrut să reclami că marinata e numai oase?
— Di...di...dimpotrivă, mai vreau una!

Desen de FLORIN

— N-ai idee, dragă, ce ne deranjează vecinii ăștia că nu vorbesc mai tare!

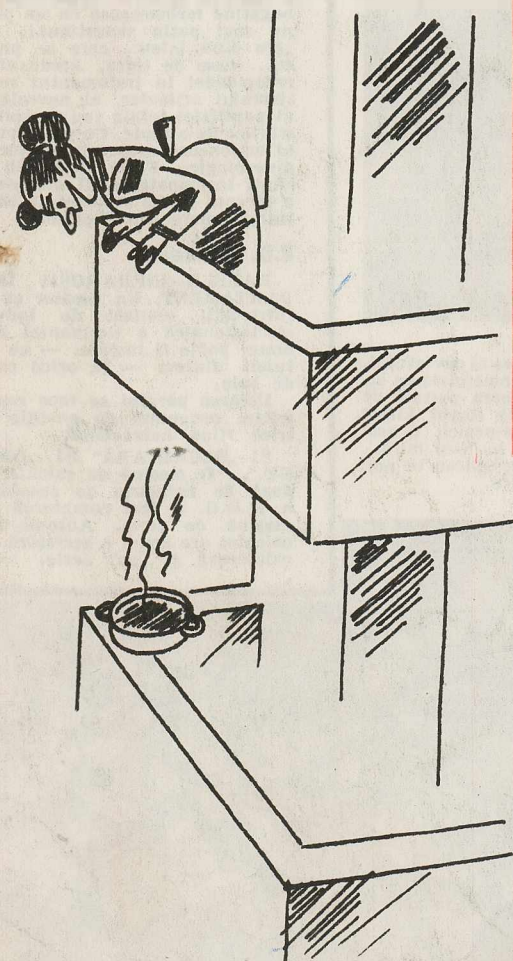
Desen de Mircea ANANIA

LOGICĂ...

— Probabil că ne mutăm în curînd.
— De unde știi?
— Am spart geamul acela și mama nu mi-a spus nimic...

Desen de L. DARIAN

VECINII

— Ah!! Acum e timpul să scutur covorul!!

Desen de PAVEN

PUNCTUALITATE...

— Acum veniți? Ați uitat când trebuia să veniți?
— De loc: 22 aprilie 1955!

Desen de L. DARIAN

„PĂSTRAREA” ALIMENTELOR

— Portocalele astea miros a telemea!
— Luați telemea: miroase a portocale.

Desen de Fred GHENĂDESCU